

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravištvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Veriga za zavarovanje miru.

Težko je zavarovati mir zoper napade nanj. Zveza narodov v Ženevi je dobila od svojega idejnega ustanovitelja, rajnega predsednika ameriških Zedinjenih držav Wilsona nalogo, da zavaruje hram miru v Evropi z močno verigo. Veriga, ki jo je doslej zmogla Zveza narodov, je preslaba, da bi vzdržala premočen naval na hram miru. Položaj je tem nevarnejši, ker sam hram ni bil zgrajen na dovolj močnih temeljih. Vedno močnejša vstaja bojazen, da bi moglo rastoče oboroževanje Evrope dovesti do eksplozije, vsled katere bi hram miru zletel v zrak. Rastoče oboroževanje Nemčije in vpeljava splošne vojaške obveznosti v tej državi dne 16. marca t. l. je to bojazen stopnjevalo.

Evropski državniki in diplomati bi radi oskrbeli za obrambo miru močnejšo verigo. Tvorile naj bi jo kot jednaki členi pakti = pogodbe med posameznimi državami za zagotovitev varnosti in preprečitev vojne. Med najjačje člene te verige naj bi spadala takozvana vzhodna pogodba, to je pogodba, ki naj bi preprečila vsak vojaški napad v vzhodnem delu Evrope, kjer ogroža mir osobito nemška razširjevalnost in osvajačnost. Rusija in Francija bi naj bila najmočnejša člena v verigi vzhodne pogodbe.

Ko je bila končana konferenca v Stresi med Francijo, Anglijo in Italijo, in zasedanje Zveze narodov v Ženevi, ki je s posebno resolucijo obsodila čin Nemčije z dne 16. marca (oboroževanje, splošno vojaško obvezo), je Rusija smatrala, da je ta resolucija pre-slabo orožje zoper ogroževanje miru od strani Nemčije, da je torej prišel čas za sklenitev vojaške pogodbe med Francijo in Rusijo. Tako naglo pa to ni šlo, ker so v Franciji nastali nekateri pomisleki pravnega značaja. Po ruskem mišljenju naj bi začela medsebojna pogodba takoj delovati, ko bi ena iz sopogodbenic bila napadena, po francoskem mišljenju pa šele takrat, ko bi napadalca ugotovila Zveza narodov, ki se mora po svojih pravilih v takem slučaju sestati na izredno sejo. Rusija

se je prilagodila francoskemu mišljenju.

Stara težava pri vsaki pogodbi, ki se sklepa med Rusijo in Francijo, pa je vračanje dolgov caristične Rusije. Ko je bil angleški minister Eden nedavno v Moskvi, je baje dobil zagotovilo, da bo sovjetska vlada izplačala tekom 10 let deseti del ruskega dolga Angliji in sicer računane brez obresti. Nekaj sličnega pričakuje tudi Francija, kateri Rusija dolguje 22 milijard frankov (250 milijard dinarjev današnje vrednosti). Ko bodo vse težave premostene, bo rusko-francoska pogodba podpisana.

Jako močan člen v verigi za zavarovanje miru tudi tvori Mala antanta (Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunija), ki je zainteresirana ne samo na vzhodni pogodbi, marveč še posebno na podonavski pogodbi, ki naj uredi razmere v Podonavju, kjer ogroža mir madžarski revizionizem (težnja po spremembi mirovnih pogojev) in apetit velike Nemčije po mali Avstriji. Vele-sile so včasih poskušale malo antanto potisniti ob stran in samovlastno rešiti pereča vprašanja evropske politike. Pred dvema letoma je takšen poskus dovedel do tega, da so se države Male antante strnile v tesnejšo zvezo ter ustvarile stalni svet kot najvišji akcijski odbor. Ker se je tak poskus nedavno ponovil v drugi obliki, je medsebojna zveza postala še tesnejša, tako tesna, da more dotični zunanji minister, ki je predsednik stalnega sveta držav Male antante, podpisati veljavne pogodbe z drugimi državami v imenu vsake izmed treh držav Male antante. Tako je pred nekaj dnevi podpisal zunanji minister Rumunije Titulescu kot predsednik stalnega sveta pogodbo, ki jo je sklenila Čehoslovaška z Argentino v Južni Ameriki. Ob tej nezlomljivi slogi se bodo zlomile vse nakane tistih, ki bi od razdora imeli dobiček. Čim več soodločevanja bodo imele države Male antante, tem večja bo njihova učinkovitost kot mogočnega člena v evropski verigi za zavarovanje miru.

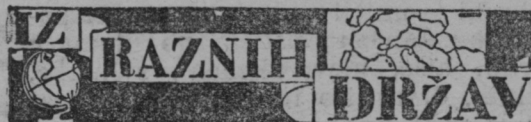
poznal strank, ne opozicije in ne narodnih manjšin. Z novim zakonom bodo odstranjene vse dosedanje stranke in bo zasnovano politično življenje na stanovski podlagi. Kandidatov za parlament ne bodo več imenovalе stranke, ampak posebna volilna komisija, katero bodo tvorili zastopniki občin, javnih ustanov, trgovske, obrtne in industrijske zbornice in kmetijske zadruga.

Centralni odbor ruske sovjetske organizacije MOPR (Mednarodna organizacija pomoči revoluciji) v Moskvi je sklenil nabrati štiri in pol milijona rubljev v podporo inozemskih komunističnih organizacij, katere se odlikujejo v borbi proti kapitalizmu. V teku šestih tednov od 15. marca do 1. maja mora dati vsak delavec, vsak uslužbenec in vsi čini v armadi in v mornarici po 10 kopejk v ta fond za podporo marksizma v inozemstvu. Posebno živahno je delala ta organizacija zadnji čas v Bolgariji. Toda policija ji je prišla na sled. Zajeli so knjižnico organizacije in mnogo listin, iz katerih je razvidno, da so v zadnjih treh letih potrošili v Bolgariji za komunistično agitacijo okrog sedem milijonov levov. Zato so se tamošnji komunisti tako živahno gibal, ker so bili dobro plačani. Denar pač vleče. Tako delajo sovjeti. Na eni strani sklepajo z državami pogodbe in zveze, za hrbtno pa hujskajo na revolucijo. Kdo pri takih razmerah njihovim obljubam še more kaj verjeti? Najboljše bi bilo, da bi si države tako postopanje odločno prepovedale, in, če bi se ponavljalo, vsako zvezo s sovjeti pretrgale.

Ruski sovjeti imajo veden boj z notranjimi sovražniki. Zdaj so prišli na vrsto pomorski oficirji z nemškimi imeni in Nemci sami. Iz Kronstadta pošiljajo stare oficirje, ki so že 17 let služili sovjetom, in iz Petrograda Nemce z družinami v Sibirijo. Poslali so jih že več kot 50.000. Sovjetski listi poročajo, da bivši carski oficirji in Nemci ljubimkajo s fašistično Nemčijo.

Sv. Oče evharističnemu kongresu. Ljubljanski škof je poslal sv. Očetu službeno naznanilo o 2. evharističnem kongresu za Jugoslavijo. Od papeževga državnega tajnika kardinala Pacelija je dobil odgovor, v katerem sporoča, da sv. Oče moli za uspeh tega kongresa, da bi rodil najbolneše sadove.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Sprejem nove ustave na Poljskem in nov volilni zakon. Predsednik poljske

republike je podpisal dne 23. aprila ob prisotnosti vseh ministrov ter zastopstva sejma (parlamenta) in senata novo ustavo, ki je stopila takoj v veljavo. Z novo ustavo, o kateri smo že pisali, se je ustrdil na Poljskem režim maršala Pilsudskega. Meseca maja bo sprejet novi volilni zakon, ki ne bo

**Za
spomladansko
zdravljenje**
uporabljajte znani
**PLANINKA - čaj
BAHOVEC.**
Lekarna
Mr. Bahovec, Ljubljana
Pristen je le v plombiranih paketih
Reg. br. 76 od 5. II. 1932.

svetosti in pobožnosti, ki jih na vseh krajih rodijo taka zborovanja. V to svrhu podeljuje apostolski blagoslov vsem, ki žrtvujejo svoje moči za to pobožno delo. Kot svojega zastopnika na kongresu določa kardinala Avgusta Hlonda, nadškofa gnezenskega in poznanskega.

Kardinal Hlond, ki je določen za papeževga zastopnika na evharističnem kongresu v Ljubljani, je po poročilih iz Poznanja težko obolel ter mora iskati zdravniške pomoči v sanatoriju. Naj mu Bog vrne trdno zdravje, da se bo mogel kot papežev zastopnik udeležiti našega evharističnega kongresa.

350letnica Marijinih družb. Na praznik Marijinega Oznanenja (25. marca) je preteklo 350 let, kar je slavni jezuitski general pater Klavdij Acquaviva izročil Marijini družbi dijakov v jezuitskem zavodu v Rimu pismo papeža Gregorja XIII. z dne 5. decembra 1584, v katerem je bila proglašena kot prva. Jezuitskemu generalu se v tem pismu daje pooblastilo, da sme v drugih krajih ustanovljene Marijine družbe pridružiti Prvi družbi v Rimu, ki je matrica vseh njej priključenih družb. S priključitvijo postanejo vse Marijine družbe širom sveta deležne odpustkov in duhovnih dobrin, ki jih je Apostol-

ska stolica podelila Prvi družbi v Rimu. Povodoma te tristoletnice je papež Pij XI. poslal sedanjemu jezuitskemu generalu patru Ledohovskemu pismo, ki v njem izraža svoje veselje nad porastjo, napredkom ter uspehom Marijinih družb; saj je bilo l. 1934 zopet priključenih 1205 novih družb. Sveti Oče pohvalno ugotavlja, da so Marijine družbe najbolj sposobne in najbolj zanesljive pomožne čete Katoliške akcije. Naj bi se Marijine družbe razširile v Jugoslaviji, osobito v Sloveniji! Čaj zahtevajo razmere, ki se v njih nahaja naša mladina, nujno in neodklonljivo versko vzgojo. Čim manj verske vzgoje, tem več moralnega propadanja med mladino!

Portugiška — krščanska država. Ni vedno takšna bila. Bila je že izrazito protikrščanska, ko je bila v krempljih framonstva, katero je nekdanj v tej državi imelo veliko oblast. In takrat je bilo preganjanje cerkve, duhovščine, zlasti redovnikov na dnevnem redu. Takrat so se teptale svoboščine ljudstva. Takrat se je razkristjanila šola. Od vseh teh protikatoliških ukrepov strupenega framonstva je imelo škodo ljudstvo in tudi država. Portugijci so to uvideli. Ko so to spoznali, so tudi doznali, kako škodljivo je framonstvo za državo in blaginjo ljudstva. Framonstvo je bilo potisnjeno v ozadje, njegov vpliv izločen ali vsaj omejen. Sedanji državni predsednik in tudi sedanji ministrski predsednik sta katoličana po verovanju in dejanju. V javne šole, osnovne, srednje in strokovne, se zopet vpeljava katoliški verouk. Ukrepi vlade segajo še dalje: tudi šoli-odrasli mladini je treba dajati vzgojo in prosveto, ki je v popolnem skladu s krščanskimi načeli. Le krščanska morala more zagotoviti mladini in ljudstvu telesno in duševno zdravje.

Blagi in požrtvovalni slovenski korenini ohranimo časten in hvaležen spomin, preostalim naše sožalje!

Učitelj in vzgojitelj naših čebelarjev umrl. V Smolincih pri Sv. Antonu v Slov. goricah je zatisnil za vedno v Gospodu svoje oči tamošnji posestnik g. Ivan Jurančič v starosti nad 70 let. Pokojni je bil znan po Slovenskem štajerskem kot potovalni učitelj za čebelarstvo. Lepo ter dobro in napredno organizirana čebeloreja po Slovenskih goricah je njegovo delo. Bil je sijajen ljudski govornik in ga je priprosti narod vsikdar poslušal z največjim navdušenjem. Veliko dobrega je storil na združnem polju. Posebno zahvalo mu je dolžan »Slovenski gospodar«, kateremu ni bil samo zvesti naročnik, ampak v predvojnih letih eden najboljših ter najbolj požrtvovalnih dopisnikov v novicah in člankih. V povojnem času je pisal mnogo za naš list kot čebelarški strokovnjak. Njegovo občo priljubljenost v bližnji in daljni okolici je dokazal njegov pogreb, ki se je vršil dne 27. aprila. Poslovilne besede mu je govoril njegov dobri prijatelj g. Franjo Žebot. Delavnemu in zaslužnemu slovenskemu možu svetila večna luč, žalujočim preostalim naše sožalje!

Župnijski Podsreda je dobil g. Jakob Zidanšek, dosedaj kaplan v Rajhenburgu.

Nesreče.

Škrlina nesreča otroka. Mali posestnik Anton Turner poseda svoje imanje v Breznu ob Dravi. V solnčnem dnevu sta se igrala pri Turnerju zunaj na prostem triletna Tončka in devetletni Jakec, mati je imela opravek v hiši. Fantek je splezal na hrib po šibe za piščalko. Kamen, na katerem je Jakec stal, se je sprožil in priletel spodaj stoječi sestrici s tako močjo na glavo, da jo je ubil.

Veliko gospodarsko poslopje je uničil ogenj v Cirkovcah pri Pragerskem posestniku Goljatu. Gasilci so preprečili razmah požara. Rešili so živino, a vendarle znaša škoda 60.000 Din.

Požar. Blizu Šoštanja pri Sv. Florijanu je upepelil ogenj gospodarsko poslopje posestniku Martinu Berložniku. Zgorela je tudi krava in nekaj svinj. Gasilci so preprečili, da ni šla tudi še hiša. Škoda znaša 20.000 Din.

Usodepolno trčenje dveh kolesarjev. 24letni vrtnar Anton Sotler iz Radeč se je peljal na kolesu po državni cesti iz Celja proti Konjicam. Na Frankolovem je trčil vanj z vso silo Alojz Pungartnik, ki je prihajal iz nasprotne strani. Pri trčenju je dobil Sotler pretres možganov in še druge notrajne poškodbe. Tudi Pungartnik je težko poškodovan. Oba so spravili v celjsko bolnico, kjer je Sotler umrl.

Domačija — žrtev požiga. Na Stari Vrhniki je uničil podtaknjen požar posestniku Janezu Gostiši, po domače Kirnu, hišo, hlev, skedenj, svinjake, stelnik, drvarnico in vodnjak. Požigalec je neki tujec, ki je prenočeval na skednju proti prepovedi gospodinjce. Škoda je cenjena na 75.000 Din, zavarovalnina znaša komaj 25.000 Din.

Ako Boga vržejo iz šole.

Sovjeti so izgnali iz ruske šole Boga, a tudi vero v njega in moralo. Zdaj se pa kažejo žalostne posledice. Tatvina, pretepi, napadi, nasilje, najgrša nemoralna dejanja so pri ruski mladini na dnevnem redu. Sovjetov je strah. V poslednjih številkah moskovske »Pravde« so natisnena pisma učiteljev ter šolskih ravnateljev, ki govore o propadu vsake šolske discipline. Razuzdanost šolskih pobalinov je občna prikažen v vseh sovjetskih republikah. Ruski sovjeti že žanjejo, kar so sejali. — Brez verskega pouka ni krščanskega življenja. Boljševiki se proti rastoči podivjanosti mladine kajpada borijo na svoj način. Izdali so namreč dne 7. aprila t. l. naslednji zakon: »Mladolet-

ni otroci, ki so najmanj 12 let stari in ki jim je dokazano, da so kradli ali izvršili kakšna druga nasilna dejanja, koga telesno ranili ali drugače pohabili, koga ubili ali skušali ubiti, bodo postavljeni pred normalno sodišče in sojeni po kazenskih zakonih, veljavnih za odrasle.«

Za ves kulturni svet, za pravi kulturni svet bo zakon z dne 7. aprila t. l. ostal strašno pričevalo za vzgojne sposobnosti sovjetskega režima, zadnja beseda boljševiškega vzgojeslovja, ki kaznuje otroka 12 let s smrtno kaznijo. To je kakor nalašč za 13letni jubilej sovjetske države. Takšen režim, ki vzgaja med otroki morilce in ki jih potem pobija, naj ostane, kjer je, naj ga nam ne vsiljujejo.

Osebne vesti.

Smrt vzornega gospodarja. V Žabjaku pri Ptujju je umrl dne 26. aprila

obče znani, priljubljeni ter ugledni posestnik ter krčmar g. Janez Brenčič. Rajni je bil vzor gospodarja in pod rajno Avstrijo navdušen narodnjak. Pred 26 leti je trpel radi zavedne narodnosti ob priliki še danes dobro znanih septemberskih dogodkov v Ptujju. Nemila smrt ga je pobrala mnogo prerano, saj je dočakal dobri Janža samo 63 let.

ŠE O STRAŠNEM VELIKONOČNEM POTRESU.

V zadnji številki smo kratko poročali o strahovitem potresu, ki je zadel na Veliko noč ob štirih zjutraj japonski otok Formoza, ki leži na vzhodni strani južne Kitajske. Otok je bil prvotno last Kitajske, a ga je morala odstopiti Japoncem leta 1895.

Otok Formoza je zelo bogat na zlato, kavi, čaju, kafri in petroleju. Poleg na pol divjih malajskih domačinov prebiva na otoku kakih 200.000 japonskih naseljencev.

Glavno mesto Formoze je Taihoku in šteje 205.000 prebivalcev. Ne daleč od prestolice leži ognjeniško ozemlje in sicer v bližini potresne prelomnice na dnu morja, ki se vleče do Avstralije in so po teh krajih potresne nesreče največjih obsegov zelo pogostne.

Potresni sunki so bili tako siloviti, da so bile na mah pretrgane zveze z otokom. Sliko grozovitega opustošenja so prinesli na Japonsko šele letalci, ki so preleteli prizadete pokrajine. Prvo sporočilo o nesreči so poslali z otoka na Japonsko s pomočjo globov pismo- noš in nato so pribrnela japonska letala.

Potresni val je bil tako silovit, da se je zemlja na mestih dvignila za 4 m in drugod pogreznila za 6 m, in to strahovito valovanje je nagnalo ljudi v obup. Potresni sunki so pričeli od obrežja otoka. Ljudje so se zbal naraščanja in poplave morja, zaradi tega so bežali v notrajnost, kjer so begunce požirale — globoke zemeljske razpoke.

Koliko nesrečnežev je zemlja naravnost požrla, se ne bo dalo ugotoviti.

Nepopisno strašno valovanje zemlje je raztrgalo številne petrolejske vrelce. Petrolej je začel pršeti na vse strani in pospeševal požare po naseljih in gozdovih.

Razven mest, podeželskih naselbin ter petrolejskih in brzovlakov naprav je največ trpele dobro zgrajene železniško omrežje. Potres je porušil vse predore, tračnice so potrgane in jih je pogoltnila zemlja. V šansanskem predoru, ki je dolg 2 km, se je nahajal v trenutkih nesreče brzovlak s 172 potniki. Vlak je zasut v predoru in niti en človek se ni rešil.

Divje domačine je potres toliko prestrašil, da so zapustili svoje naselbine v gorah in pribežali po pomoč v japonske vasi.

Koliko bivališč je porušenih, koliko je mrtvih ter ranjenih, se radi ogromnega obsega nesreče, razpoklin zemlje, požarov in povodnji ne bo dalo točno določiti.

Razne novice.

Sklep svetega leta. V Lurdu se je sveto leto zaključilo s tridnevnic, ki so se je udeležili romarji iz vseh delov sveta. Bilo je 200.000—300.000 ljudi. Papeža je zastopal kardinal Pacci. Papež Pij XI. je govoril množicam v Lurdu po radiu ter jim podelil svoj blagoslov.

Vsa društva in ustanove se obveščajo, da se bo vršil letos »Mariborski teden« v času od 3. do 13. avgusta, ob kateri priliki bi se mogli vršiti razni kongresi, občni zbori itd. Uprava »Mariborskega tedna« opozarja vso javnost,

da je polovična vožnja pri dopotovanju v Maribor, kakor tudi pri povratku že odobrena. Društva, ki nameravajo prirediti v navedenem času sestanke, kongrese, zborovanja itd., naj zaradi uvrstitve sporeda to javijo upravi »Mariborskega tedna«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21—22.

Kdo ve? Ob koncu lanskih šolskih počitnic je zginil brez vsake sledi Franc Vigrin s Pobrežja pri Mariboru. Komu bi bilo kaj znanega o zginulem, naj sporoči njegovi materi Ani Sotler na Pobrežju, Gosposvetska ulica št. 33.

Izum za krojače. Iz Bolcana na Tirolskem javljajo, da je neki tamkajšnji mehanik izumil koristno iznajdbo za krojače, šivilje in sploh za vse, ki se bavijo s šivanjem. Izum obstoji v tem, da se avtomatično vdeva sukanec v iglo, tako da se ne bi bilo poslej treba šiviljam in krojačem, zlasti pa starim mamicam mučiti pri vdevanju sukanca v šivanko. Izum je prikladen za vse vrste šivalnih strojev, radi česar se bo gotovo razširil po vseh delih sveta.

Obžalovanja vredni slučaji.

Čudna pot samomorilčeve krogle. Na vrtu gostilne v Mariboru na Meljski cesti 20 se je zgodil dne 24. aprila do- boldne slučaj samomora, ki je zahteval eno smrtno in drugo pa ranjeno rtev. Na dvorišču omenjene krčme se je ustrelil skozi sence 58letni brezposelni šofer Aleksander Mahalka. Ob samomoru sta se nudila na gostilniškem vrtu še gostilničar in šofer Vračko Henrik z Betnavske ceste. Ko je padel strel, sta šla oba pogledat, kako in kaj. Videč samomorilca na tleh s prestreljenim sencem, je odrzel krčmar po obvezo ter vodo, Vračko pa je hotel izprati rano. Že smrtno zadeti in na tleh ležeči Mahalka je segel z zadnjimi močmi po samokres in hotel oddati vase še en strel. Imel je še toliko moči, da je orožje sprožil, a ni več znal kam. Na ta način je bil Vračko slučajno zadet od krogle v desno nadlehtje. Mahalka je podlegel v bolnici strelu. Vzrok samomora je strah pred kaznijo. Na veliko soboto je prevažal Mahalka v osebnem avtomobilu saharin pod obokom železniškega mosta na kraju, kjer se cesta v Košakih odcepi od državne ceste proti Št. Lenartu. Tihotapci so metali zavoje s saharinom iz pesniškega vlaka, Mahalka jih je pobiral in pri tem prepovedanem poslu so ga zalotili orožniki.

Odkrita zaloga saharina. V zgorajni notici poročamo, kako se je ustrelil v Mariboru šofer in mehanik Aleksander Mahalka iz bojazni, da bi ga ne

kaznovali radi prevažanja utihotapljenega saharina. Po Mahalkovi smrti je oblast napravila temeljito preiskavo. Zaprli so Rudolfa Šuma, ki je pobiral saharin, ki je frčal iz tovornega vlaka na cesto ob železnici pri železniškem mostu ali viaduktu pred Pesnico. Aretirani Šum je izdal druge. Našli so pri nekem posestniku v Hočah kar 109 kg saharina, ki je bil namenjen za razpečevanje na drobno.

Dragocen plen. V Mariboru v Gregorčičevi ulici je odnesel neznan vlomilec iz stanovanja upokojenega profesorja Kovača zlatnine za 18.000 Din.

Izsledili so krivca. Pri Sv. Miklavžu pri Hočah so odnesli tatovi iz znane Brusove gostilne precej jestvin in tobaka. Mesarju Hojniku so pofatili iz mesnice 7000 D vredno tehtnico. Orožniki s Tezna so zaprli nekega moškega in žensko, ker so našli pri prijetih vlomilsko orodje, v bližnjem gozdu pa dele ukradene dragocene tehtnice.

Govor je zgubil. V ptujsko bolnico se je zatekel dninar Martin Rižnar iz Cvetkovcev. Nekdo ga je udaril s tako silo s polenom po tilniku, da je zgubil vsled silovitosti udarca dar govora.

Grd zločin. S Polenšaka poročajo. Slovesno in dostojanstveno smo obhajali letos veselo Alelujo. Na velikonoč zvečer so zagoreli kresovi po naših hribih v čast Vstalega. A sredi te noči se je zgodil grd zločin. Žrtev podlega in brez vsakega vzroka nastalega uboja je postal priden, poštenih staršev sin, 18letni Rožkar Martin iz Pritinske. S sunkom noža od vzadi mu je 17letni Plohl Jože iz Lasigovec pri kresu posestnika Goloba v Prerodu zadal z nožem rano v pljuča in je zabodeni po takojšnjem prevozu v ptujsko bolnico vsled notranje izkrvavitve umrl. Od oblasti pričakujemo ostre kazni.

Radi poskusa umora sedem let ječe. Leopold Urleb, 22letni posestniški sin iz Modriča pri Opločnici, je dajal pred celjskimi sodniki odgovor radi poskusega umora. Dne 26. januarja, ob pol 12. uri v noči, je oddal s smrtonosnim namenom tri strele proti 24letni posestniški hčeri Mariji Golobnik, ki je pa slučajno niso zadeli. Urleb je bil obsojen na sedem let ječe.

Požigalec in samomorilec. V Predtrgu pri Radovljici je tamošnji trgovec Franc Tevža najprej zažgal svojo trgovino, nato pa se je zastrupil z ocetovo kislino. Obupno dejanje je izvršil, ker bi bil moral trgovino oddati radi zapravljenosti po posredovanju sodišča svoji skrbni ženi. Požarna škoda znaša 200.000 Din.

Uboj. V Beli nad Špitaličem pri Kamniku so našli nezvestnega Blaža Štrajherja, posestnikovega sina. Imel je rano na temenu in je kmalu izdihnil. Orožniki so ugotovili, da je ubiti vasoval čisto pri drugi hiši, kjer mu je nekdo izpodmaknil lestvo in je na tleh ležečega še obdelal z udarci. Nezavesten je bil Štrajher prenešen na povsem drugo dvorišče, kjer so ga našli v globoki nezvesti.

Zelo nujno in važno. Vse one, ki so vzorce sprejeli, prosim, naj hitro pošljejo naročilo, vzorce, katere nujno potrebujem za druge stranke, pa nemudoma vrnejo, zakar se vnaprej zahvaljujem. STERMECKI, CELJE.

Zakaj se nogavice tako hitro strgajo? Zato, ker jih prav ne perete. Ne čakajte, da bi znoj razjedel nogavico, perite jo pogosto in sicer v raztopini Schichtovega Radiona natančno po navodilu na drugi strani zavitka.

*

Slovenska Krajina.

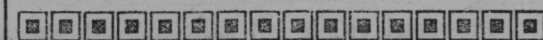
Turnišče. Na velikonočni pondeljek je doživela družina našega priljubljenega poštarja g. Gjörköša izredno lep domači praznik. Pred oltar sta stopili dve hčerki Gjörköševi, Micika

in Anica, in tudi sam g. Gjörköš je obhajal srebrno poroko s svojo zvesto družico Baro. Zbrali so se znanci in prijatelji pri Gjörköševi hiši in pospremili g. Gjörköša s soprogo, Miciko in Ančko z njunima ženinoma v cerkev, kjer jih je obkolila velika množica župljanov in jim tvorila špalir. Micika se je poročila z g. M. Puškaričem, žandarmerijskim podnadrednikom iz Beltincev, Ančka se je pa poročila s fantom iz Turnišča, g. Lebar Francem. Mladoporočencem in jubilatoma prav iskreno čestitamo in jim kličemo: Blagoslovi vas Vsemogočni s svojim mirom! Poročal je vlč. g. Godina Ignac, turniški kaplan. — Turniška mladina je priredila na velikonočne praznike izvirno igro Fr. Horvata »Najdenka«. Režijo je vodil avtor sam. Vsi igralci so bili prvič na odru, zato tudi ni bilo tistega uspeha, kakor so mogoče gledalci pričakovali. Vsekakor pa moramo pohvaliti igralce, njihovo voljo in veselje do igranja, zlasti še, ko se je treba boriti s tolikimi pomanjkljivostmi. Res so se potrudili in uspeh bi bil tudi vidnejši, če bi imeli na razpolago oder za vaje. Zato je tudi razumljivo, da je bila pomanjkljiva mimika. Res sijajno in popolnoma dovršeno se je odrezal g. Čizmazia v vlogi Antona. Prav tako je bila zelo dobra Mihelič Barica v vlogi Majdice. Želimo, da se zopet kmalu pokažejo naši igralci na odru, saj nekateri odkrivajo res pravi igralski ta-

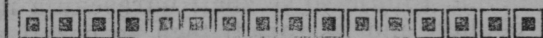
lent. — Na velikonočni pondeljek je imel g. dr. Klar političen shod v Renkovcih ob enih popoldne in v Turnišču ob treh popoldne. — Dne 25. aprila se je vršil pod vodstvom banske uprave, ki je poslala svoje zastopnike, in pod vodstvom sreskih kmetijskih odborov, plemenski goveji sejem za celi lendavski srez. Sejma se je udeležilo večje število rodovniških društev, kakor: Beltinci, Bogojina, Črensovci, Dobrovniki, Dolina, Duga ves, Lakoš, Kapca in Nedelica, ki je bila najbolj zastopana. Prignanih je bilo 7 telic in 26 bikov originalcev. Cenilna vrednost posameznih komadov se je gibala od 2500 do 3000 Din. V splošnem je naredil tu sejem plemenske živine precej dober vtis, le vreme je malo preveč motilo.

Beltinci. Dne 25. aprila se je vršil živinski in kramarski sejem. Prignane je bilo veliko živine, le kupčije se skoro nič ni napravilo. Tudi kramarji so bili skoro brez posla.

Strehovci. Kakor smo že na tem mestu poročali o raznih vlomih po naših goricah v vinske hrame, moramo zopet z žalostjo beležiti, da tatovi še ne mirujejo. Še ponovno so poskušali svojo srečo na Bukovnici, naši sosednji vasi. Zdi se nam, da se bo končno le posrečilo zalotiti uzmoviče pri njihovem poslu in jih izročiti v roke pravice.

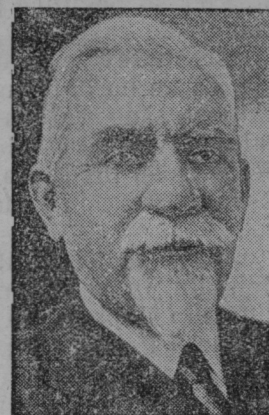
Ali si že obnovil naročnino?

Med divjimi domačini na Formozi je še do danes ohranjena grozna šega, da velja le oni za moža, ki je vzel sovražniku glavo. Na prvi sliki vidimo lovce na človeške glave, na drugi strašno zbirko lobanj.

Tako zgledajo domačini na po potresu obiskanem otoku Formoza.

Novi predsednik bolgarske vlade Tošev.

Turški zunanji minister Ruždi Aras je bil predsednik zadnjega izrednega zasedanja sveta Društva narodov, na katerem so razpravljali o uvedbi splošne vojaške dolžnosti v Nemčiji.

DRUŠTVENE VESTI

Deset grozdov pijanstva.

Na Ruskem so v prejšnjih časih pili mnogo vode in vina. Zato so bili tudi protialkoholisti na delu in pijancev niso opisovali v preveč rožnati luči. Posebno drastično opisuje njihove grehe kot deset grozdov pijanstva znameniti Dimitrij Rostovskij.

Prvi grozd je otemnenje duha. Človek izgubi zavednost. Od želodca, napolnjenega z vinom, se vzdigujejo vinske pare, delujejo na mozeg in omračujejo um. Zato v stanu pijanosti mnogi ničesar ne pomnijo, ne vedo, kaj delajo in kaj govoré, so kakor brezumni. In naj se zgodi, kar hoče, kako hudo delstvo, nesramnost ali poboj — jutri ne bodo ničesar vedeli. Tem veljajo besede sv. pisma: »Tepli so me, pa me ni bolelo, vlačili so me, a nisem čutil. Kdaj se bom zbudil in zopet dobil vino?« (Preg. 23, 35.)

Drugi grozd je nesramnost. Pijanec, ki je izgubil zavest, nič ni sram. Njegova govorica je gnusna, nečista, nesramna in žaljiva. Njegova usta so podobna živinskemu hlevu, napolnjenemu s smradljivim gnojem, a jezik je lopata, ki to smradljivost izmetava. Srce takega človeka je sedež zlega, iz katerega ne more kaj drugega priti, kot zlo po besedah sv. pisma: »Hudoben človek iz hudega zaklada hudo prinaša, zakaj iz obilnosti srca usta govore.« (Luk 61, 45.)

Tretji grozd na trti pijanstva je izdaja tajnosti. Pijanec odkrito pripoveduje vsem in vsakemu vse tajne reči, svoje in tuje, katere je skrbno skrival v globini svoje duše in je o njih molčal, dokler je bil trezen. In kar se je že davno zgodilo in pozabilo, to zopet vleče na dan, obuja takorekoč mrtve-

Dolžnost matere: otroško perilo mora biti posebno čisto

Kako često se pripeti — zlasti pri slabo opranem perilu — da zaostane v tkanini nesnaga in bolezenske kali, ki zelo lahko škodljivo vplivajo na nežni in občutljivi organizem otroka. Zato je baš za otroško perilo Radion tako odlično pralno sredstvo. Že pri kuhanju prehaja namreč na milijone kisikovih mehurčkov s čistilno peno mila vred skozi perilo, ga temeljito opere in uniči vse bolezenske kali.

* Kar je dobro za otroško perilo, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači
izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

R.J. 3-35

Zavarovanje za slučaj,
da se odreče kralj prestolu.

V najnovejšem času se je odpovedal prestolu kralj Siama (za Indijo v Aziji). Že leta pred odpovedjo je sklenil vladar z raznimi zavarovalnimi družbami zavarovanja za slučaj, da bi moral s prestola. Na podlagi zavarovalnih pogodb prejema kralj letno rento v znesku 40 tisoč dolarjev.

Cerkev v obliki polovice soda.

V Kaliforniji v Sev. Ameriki in sicer v vinorodnem okrožju Asti, so zgradili za vinarje cerkev, ki zglada kakor polovica vinskega soda.

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Vse je bilo preračunano, napeljano, z ljubeznivostmi ovenčano in sam zlodej bi moral poriniti vmes svoje kremplje, če se ne bi posrečilo. Tako in podobno je še razmišljal in se utrjeval v veri na zmagoslavje Josip, predno se je lotil miške z obema rokama.

Gotovo nikoli poprej ni bil drznež tako iznenađen ter razočaran, ko v trenutku objema lepe Veronike. Objel jo je strastno z obema rokama, privlekal jo v najtrdnjši veri, da bo kar sama prislonila glavo k njegovemu obrazu, nekoliko pojokala radi doseganje nesreče in trenutne blažnosti in potem — potem . . . Ni še sklenil svojih z bliskavico delujočih razmišljanj o — potem, že se mu je miška izvila in je oplazila pohotnega mačaka s svojo tačico po licu, da je kar zapelo in je napol omahnil po tleh. Predno se je prav zavedal, kaj se je zgodilo, mu je miška že

17

ušla. Njegova zaljubljenost in strast sta se prevrnili na mah v srditost razočaranja, da je doživel nekaj tako poniževalnega, da bi o tem niti sanjati ne upal. Bitje, katerega se je oklepal pred trenutki z vsem svojim mišljenjem ter poželenjem, je zasovražil in je sklenil, da se bo maščeval za raušnico na ta ali oni način, in sicer pri prvi priložnosti.

Veronika je bila mlada in z življenjem prepojen ženski svet hrepeni po opori ljubezni. Tako daleč se je bila vdala v usodo prisiljenega zakona, da bi bila odkazanega ji moža še vzljubila, če bi ji le bil namignil v tem oziru z mezincem. Vsiljevati se mu ni marala ter ni mogla. Česar ni mogla izvojevati ter izkopati iz moževega srca, to je skušala nadomestiti s spomini na mater ter na očetov dom. V obujanju spominov, ki so ji postali v stenjevski puščavi vse, ji je bil poprej osovraženi Šuškovič dobrodošel. Nikoli ni pričakovala, da bi gojil, prikrita zloba, kake posebne namene in še to glede nje, v kateri je bila ženska poštenost z materino besedo in ljubeznijo ukoreninjena liki hrast! Bila je dekle v vrtu nedolžnosti, hotela je ostati dasi v nesreči žena poštenja ter neoporečnosti. Ko jo je pohotnež objel, ni oklevala niti t.enu-

ca iz groba. In kakor pijanec hrano izmetava iz sebe, tako odkriva i tajnosti. Eno in drugo — hrana in tajnosti pri pijancu nimajo obstanka.

Četrty grozd sodomske trte pijanstva je nagnenje k meseni slasti, kakor piše sv. apostol Pavel: »Ne vpijanite se z vinom, v katerem je nečistost.« (Ef 5, 18.)

Peti grozd, poln kačjega strupa, je jeza, togota, sovraštvo, prepir, psovanje in pretep. Ko se ljudje napijejo vina, delajo, kakor govori modri v svetem pismu: »Kdo ima prepir? Kdo pade v jamo? Kdo ima rane brez vzroka? Kdo kalne oči? Ali ne oni, ki pri vinu sedé in pridno kozarce izpivajo?« (Pregov. 23, 29—30.)

Šesti žolčni grozd na trty pijanstva je poškodba in izguba zdravja. Pijancu pešajo telesne moči, tresejo se mu roke, boli ga glava, peša mu vid, boleha želodec in srce. Slabost ga obdaja, vodenika ga davi, prerana starost se bliža in dostikrat se pijanstvo konča z nesrečno smrtjo.

Sedmi grozd je zapravljanje premoženja, izguba blagostanja kakor pravi modri Sirah (19, 1): »Delavec, ki je pijanec, ne bo obogatel in kdor majhno zametuje, bo sčasoma padel.« Koliko je ljudi, ki so bili premožni, a so vsled pijanstva prišli na beraško palico! Za zgled nam je izgubljeni sin v svetem pismu.

Osmi grozd pijanstva je izguba zvestobe. Kakor zemeljsko bogastvo jedrnat, ki ga upravlja pijanec tudi duhovne, ki ga upravlja pijanec tudi duhovne, ker pijanec je udan vsem grehom. Treznemu se grehi gnusijo in se jih boji. Kadar pa je pijan, se mu nič ne gnusi in se greha ne boji. In človek, ki je vsled pijanstva izgubil vse plemenite lastnosti, ni deležen odrešenja in si odtuja nebesa. Sv. apostol pravi (I. Kor 6, 10): »Pijanci ne bodo posedli božjega kraljestva.«

Deveti grozd je jeza božja. Pijanec prelamlja vse božje zapovedi, zato zbujajo s svojimi grehi jezo božjo. Veliki

prerok Izaija (5, 11) pravi: »Gorje vam, ki zjutraj vstajate, da se pijančevanju udajate in do večera popivate, da od vina vsi gorite.«

Deseti grozd na trty pijanstva je pa končno poguba duše. Drugi grešniki, ko se jim približa smrt, se morejo z Bogom spraviti in se kesati svojih grehov, ker je njihov um trezen. A pijanec se ne more z Bogom spraviti, ker se ne zaveda in ne vé, kdaj pride smrt. A za umirajočega brez kesanja je pogubljenje neizbežno.

To so grozdi sodomskega vinograda pijanstva. Ti grozdi so v začetku sladki, a kmalu se sladkost izpremeni v grenki žolč, v kačji in gadji strup.

Po Dimitriju Rostovskem A. K.

OBLETNICA OBMEJNIH KRŠČANSKIH ORGANIZACIJ.

Marijina družba v Marenbergu obhaja svojo 25letnico. L. 1910, ko sta tukaj bila g. dekan Avguštin Hecl in g. kaplan Franc Škof, danes župnik pri Sv. Antonu v Slov. goricah, je bila ustanovljena Marijina družba za mladeniče in mladenke; sprejetih je bilo lepo število fantov in deklet. Dekliška zastava je bila izdelana istega leta pri šolskih sestrah v Mariboru, mladeniška s slovenskim napisom je bila naročena leta 1913 pri I. Heindlu na Dunaju in jo je meseca junija blagoslovil preč. g. bogoslovni profesor dr. Josip Hohnjec. Bili so najboljši fantje v kongregaciji, umsko in npravno na visoki stopinji, a se žal iz svetovne vojne niso več vrnili domov. Slava jim! Obenem z Marijinsko kongregacijo se je tudi ustanovila katoliška mladinska organizacija, Mladeniška in Dekliška zveza, ki sta imeli svoje sestanke, prireditve in petje na stari pošti, pozneje v kaplaniji in slednjič pri Sv. Janezu. Spomini na tiste čase so lepi. Kot nadaljevanje tega obstoja danes katoliško Prosvetno društvo, ki ima v trgu lasten prostor. Najznamenitejši dogodek v delovanju mladinske organizacije je bil pač tedaj, ko se je pri Sv. Janezu v začetku leta 1918 podpisala majniška deklaracija in izjava poslala na Dunaj. Vse to je popisano v društveni knjižici.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Na velikonočni pondeljek je priredila naša fantovska in dekliška Marijina družba krasno versko igro: »Slehernik«. Dvorana je bila nabito polna, kljub temu, da ta dan gre po večini vsak k svojcem po pisanko. Zato so morali igro ponoviti na Belo nedeljo. Igro je vodil preč. p. Ludovik Dovč, ki je spoznal globok pomen te igre in ga tudi hotel prikazati, kar se mu je tudi posrečilo. Vsa čast pa tudi igralcem, ki so se zmučeni od dnevnega dela zbirali ob večerih k vajah in nam končno pokazali moč, ki jo premorejo. Posebno dobro je odigral vlogo Slehernika Franc Šuta. Težkoče jim je delal le oder, ki je majhen. Toda, ko bodo boljši časi, se bo tudi to zboljšalo. Trojiški igralci pa s korajžjo naprej! — Kš.

Sv. Marko pri Ptuj. Odkar je g. ptujski prošt dne 8. decembra lani blagoslovil našo Slomškovo dvorano, smo imeli v njej že 10 predstav. Izbrane so bile tako, da so se ujemale s cerkvenim časom in združevale koristno s prijetnim. Najbolj je to dokazala pašijonska igra v času obiskanja, ki so jo izvajali na Tiho in Cvetno nedeljo ter na Veliki petek. Udeležencem, ki so vedno polnoštevilno napolnili dvorano, je pripomogla, da so si mogli bolj živo predočiti Kristusovo trpljenje. V skladu z zahtevami modernega ljudskega odrstva so igralci radi svoje moralne neoporečnosti ustvarili tako popolne like syetopisemskih oseb, da predstava ni bila le navadna igra, ampak pravo sodoživljanje, ki ga je publika spremljala z enako resno kot cerkveni obred. Glavno vlogo je M. Munda podal izredno dovršeno. Močno se je potrudil tudi g. Primožič in J. Ciglar, ki je duša našega odra že več let. Zelo požrtvovalni so se izkazali fantje iz Stojnc in dekleta. Vso hvalo zasluži tudi naš dekorater Črešnikov študent. Sploh pa so nam možnosti in vztrajna volja naših fantov in deklet trdno zagotovilo, da homo dosegli še lepše uspehe.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

tek, kaj je njena dolžnost in kako se ji je obraniti nasilneža.

Po dejanski obrani je zbežala brez sicer v takih prilikah običajnih psovk. Zaplesalo ji je krog srca upanje, da se bo po tem doživljaju izpolnilo povelje njene dobre matere:

»Vražji Šuškovič mora od hiše in potem bo morabit boljše!«

Sklenila je, da bo predložila obračun z vsiljivcem možu in ga prosila, naj stori še on svojo dolžnost.

Kako je bila ogoljufana v nadi, da bo mož vzrožil, ko bo čul, kako daleč se je spozabil ter drznil njegov služabnik. Samo nekaj je godrnjal, se praskal za ušesom in obljubil le toliko, da ga bo že posvaril in mu zakrotil, naj pusti za bodoče gazdarico pri miru.

Šuškoviču zaslužno prismojeni udarec je vrnil Veroniki mož in to s svojo mevžavostjo in pomanjkanjem iskric ljubezni do mlade, tolikanj čedne, zveste in poštene žene!

Možev odgovor ji je pregnal vsako upanje, da bi zamoglo pletati med njima še kedaj drugače, nego je bilo dosečaj. Četsojena je bila v prebridko zakonsko

nesrečo, iz katere jo bo bogznaj kedaj odpoklicala — smrt!

Zakonski mož, ki se ne upa potegniti ter odločno nastopiti za čast svoje žene, je ali popolen bebec, ali pa — lopov!

Veronika je bila varana v upu, da bo spodil mož zasledovalca njene zakonske zvestobe. Kar je prezrl on, je hotela pokazati prej ko slej sama!

Šuškovič mora od hiše in bo tudi zginil, to je bil najtrdnjši Veronikin sklep!

Po oni zaušnici, ki je priletela iz Veronikine roke in se je ustavila na Josipovem obrazu, so se predrugačile razmere na obsežnem Pasaričevem imanju le za dva vidno.

Oskrbnik je zamenjal vljudnost, postrežljivost in zgovornost napram gazdarici z odločnim nastopom, da je zopet on namestnik in desna roka gazde. Ni iskal več Veronikine bližine, a ji je tudi kljuboval po možnosti in jo naravnost smešil vpricho služinčadi in težakov.

Veronika je prežala na tak nastop lopova, ki ji bo nudil dovolj vzroka, da ga požene na cesto.

Bozro v pravem pomenu besede

je posedal že stari Rim. Občinstvo je že tedaj kupovalo vrednostne papirje, ki so bili nabiti na gotovih točkah v mestu.

Ameriški pojmi o spomeniku.

Pred leti je hotela južnoameriška republika Ekuador počastiti spomin pesnika Olmede s spomenikom. Proračun je pokazal, da bi bil velik spomenik s kipom precej drag. Na vodilnem mestu so sklenili nakup starega kipa. Konečno so izsledili v Londonu že res stari kip lorda Byrona, o katerem je bilo upati, da bo odgovarjal ameriškim

Odprta noč in dan so groba vrata

Sv. Jurij v Slov. goricah. Nemila smrt kosi pri nas naprej, kakor tudi drugod širom naše ožje slovenske domovine. Tukaj v Partinju je umrla po mučnem trpljenju Sernečeva mama, mati našega že dolgoletnega cerkvenega pevca Antona. Polnih 46 let je bila res skrbna mati sedaj že odraslih treh sinov in še ene živeče hčerke ter zvesta družica svojemu sedaj žalujočemu možu. Sicer skromna viničarjeva družina je vendar že 31 let v eni in isti viničariji. Že pokojna Ivanka, prva žena našega naročnega borca ob severni meji g. Franca Lilek v št. Ilju, je bila njena hčerka. Bila je zelo spoštovana kot skrbna, mirna in delavna žena, kar se je posebno pokazalo, ko jo je na Čvetno nedeljo spremljalo k zadnjemu počitku veliko faranov in prijateljev. Šentjurski pevski zbor ji je zapel na domu in ob grobu pretresljive žalostinke. — Vsem preostalom naše iskreno sožalje!

Lekavec pri Zgor. Cmureku. Pri nas smo imeli v zadnjem času tri mrliča. Umrla je Lucija Kern. Bila je dobra gospodinja, velika dobrotnica revežem in svoji dobri družini je bila sama najboljši krščanski vzgled. Kot druga nas je zapustila za zmiraj viničarka Marija Simpl. Tretji mrlič je bil pa Ivan Ornik, posestnik in nekdanji čevljar. Vsem trem svetila večna luč!

Ormož. V četrtek dne 18. aprila je nemila smrt zamahnila zopet svojo neusmiljeno koso po posestniku in možu A. Plavecu iz Loperšic. Težki udarec za njegovo ženo je, ker jo je moral mož v prerani dobi zapustiti s petimi nepreskrbljenimi otročki. Blagemu rajnemu svetila večna luč, žalujoči ženi naše sožalje!

Polenšak. V zadnjem času je imela smrt pri nas obilno žetev. Zadeta od kapi, je umrla 77letna Majcen Marija iz Braclavec. Med nebeške krilatca je vzletela dušica 1 teden starega Šuen Franca iz Brezovec. Njemu je sledila 71letna Lovrec Marija iz Braclavec,

zadeta od kapi. Od starostne onemoglosti je umrla nad 80 let stara Šumenjak Marija iz Lasigovec. Vsled črevesnega raka je premislila 57letna Fras Marjeta iz Hlaponec. Vsem večni mir in pokoj! — Najbolj žalosten pogreb pa je bil sredo velikonočnega tedna. Pogrebci so nosili obenem dve krsti. V eni preminulega Petek Jožefa iz Polenec, v drugi 18-letnega ubitega Roškar Martina iz Pritinske, ki so ga dali starši prepeljati iz ptujske bolnice k mirnemu počitku na domače pokopališče. Oko se je zasolžilo ob pogledu na tako dolgo vrsto ljudi in na krsto, ki so jo nosili fantje-sotovariši rajnega. Pokojni Martin je bil priden fant, ki je vsako prvo nedeljo pristopil k mizi Gospodovi, nada in upanje očeta, čisto slepega vojnega invalida. Dragi Tine! Počivaj mirno v domači zemlji! Tvojo žalostno mater, očeta, sestro in dva bratca pa naj tolaži ljubi Bog v tem težkem udarcu — vsem pa naše globoko sožalje!

Polenšak pri Ptuj. Na velikonočni ponedeljek je otožno odjeknila vest, da Domanjkovega Jožeta iz Polenec ni več med živimi. Pohrala ga je smrt v najlepši moški dobi, starega 45 let. Komu bi se ne zasolžilo oko ob izgubi očeta petih nedoraslih otrok. Skrben, delaven ko mravlja, je iskal zadnji čas zboljšanja svojega zdravja v sanatoriju na Vurbergu. A vse nič ni pomagalo. Podlegel je neozdravljivi pljučni jetiki in smo ga v sredo od njegovega doma o' veliki množici prijateljev, znancev in sovaščanov spremljali na domači mirodvor k večnemu počitku. Rajni Jože je bil mož krščanskega značaja in življenja. Kakor ob zadnjem slovesu iz njegove rojstne hiše, Ti tudi potom »Slovenskega gospodarja«, čigar stalen in dolgoleten naročnik si bil, kličemo, dragi Jože: Mir in pokoj tvoji luči! Preostalom naše iskreno sožalje!

Meerbeck v Nemčiji. Dne 16. aprila t. l. nas je zapustil naš ustanovitelj in član Društva sv. Barbare Jožef Kepic po štirih letih mučne

vodenične bolezni, katero je vdano prenašal. Bil je vzoren katoličan ter naročnik »Domoljuba«, »Slovenkega gospodarja« in »Rafaela«, poleg tega mu je predsednik dajal še tudi »Slovenca«, katerega je z veseljem čital. Pred 25 leti je bila njegova žena Jožefa botra naši lepi slovenski zastavi. Vedno se je veselil, da bo z nami praznoval meseca junija 25-letnico društva, pa ga je Bog prej poklical k sebi. Bil je zelo priljubljen pri naših rojaki, kar je pokazal tudi njegov pogreb. Na Veliki petek smo ga spremili k večnemu počitku. Ne samo pri naših rojaki, marveč tudi pri Nemcih je bil pokojnik priljubljen, ker je marsikateremu rad pomagal s šivanjem. Doma je bil iz Most pri Kamniku. To naj služi tudi za obvestilo njegovim znancem v domovini. Priporočamo ga dobrim srcem v pobožno molitev, gospej Kepic pa izrazimo naše globoko sožalje! Naj mu bo tuja zemlja lahka!

Novašička pri Gornjemgradu. Dne 14. aprila je poklical večni Sodnik pred svoj sodni stol 76letno Rotijo Laznik. Blagopokojna je bila verna katoličanka, zvesta prijateljica revežev in misijonarjev ter je bila že 41 let zvesta tretjerednica. Zelo ganljiv je bil pogreb, katerega se je udeležilo veliko število otrok in odraslih. Ohranimo jo tudi mi v blagem spominu. Naj počiva v miru!

Vesela vest za trsatske romarje. Za romanje na Trsat v dneh 18. in 19. maja, s katerim je združen brezplačen izlet z ladjo po morju na otok Krk, je dovoljena polovična voznina tudi do posebnega romarskega vlaka (to je do Ljubljane in za Štajerce do Zidanega mosta) na vseh progah v območju ljubljanskega železniškega ravnateljstva. Če bo vsaj 400 romarjev, bodo znašali stroški potovanja s posebnim vlakom samo 5 Din in bo dobil vsak romar med vožnjo 10 Din nazaj.

predstavam in pojmom glede spomenikov. V ekvadorskem mestu Gyaquil občudujemo lahko danes kip Angleža Byrona, pod katerim je vklešan napis, da predstavlja marmornata soha ekvadorskega velikega pesnika Olmedo.

Kralj v vlogi kuharja.

Francoški kralj Ludovik XVII., ki je imel vedno dober tek kakor vsi Burbonci, je bil izvrsten kuhar. Najrajši se je pečal z izumom novih jedil. Najvišji dvorni mojster vojvoda D'Escars mu je pomagal kuhati.

Kralj je izumil piré iz mavrohov. To jed je vedno sam priprav-

Ni ji bilo treba ostati dolgo na preži in že sta trčila z oskrbnikom in napravila medsebojni obračun vsak po svoje tako, da sta ga pomnila do smrti.

Grga Pasarič si ni dotaknil napram šaferju niti z besedo, da mu je znano, kaj se je odigralo med njim in njegovo ženo. Ta dogodek ni prav nič zmešal njegovega dosedanjega življenja. Kšeftaril je z vinom ter živino naprej ter je izostajal z doma, ne da bi Veroniki omenjal, kod hodi ter se vozi, s kom občuje in kolik je njegov zaslužek.

Gazda je že bil zopet kar celi teden z doma. Šuškovič ga je nadomeščal z vsem in je baš tokrat kazal gazdarici javno in pri vsaki priliki, kako je ona prava ničla pri hiši.

Nekega večera se je šalil z dekleti pred kletjo in uganjal opolzke ter ogabne šale. Mimo je imela priti Veronika in jo je zloba tudi dobro videl. Gospodinja niti dvomila ni, da se bo razposajeni prizor razpršil ob njenem pojavu. Kaj šel!

Šuškovič je na cesti pred kletjo vpričo gazdarice pograbil punčaro, ki mu je bila najbolj pri roki, jo strastno objel, poljubil in jo pognal v Veroniko z besedami:

»Tako je vaje in zna Josip Šuškovič!«

Drznež vseh drznežev, tokrat se je urezal glavi in to za celo življenje!

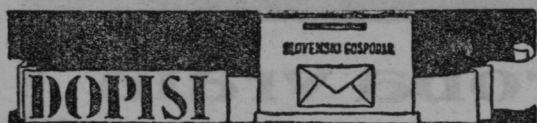
Gazdarico je prešinila neugnana notranja ter moč. Liki levinja se je pognala v klevetnika in se je padalo po njegovem obrazu od leve ter desne, dokler ni pobegnil v klet in se zaklenil v pivsko kamro.

Veronika se po podarjenih udarcih ni umaknila v hišo, ampak narekovala hlapcu skozi zaklenjena vrata z gromovitim glasom:

»Pri priči od hiše in med pujske, kamor spadaš!«

Tak le prizor na vasi privabi gledalce ter poslušalce izza vseh voglov, oken ter vežnih vrat. Ženski svet izpred kleti se je razletel, kakor bi ga bil odpihnil vihar, a sosedo so videli ter čuli, da je doslej vse-mogočni Šuškovič nemogoč pri Pasariču kot šafer. Kdo na božjem svetu bo še poslušal ter klonil tilnik pred valpetom, ki je bil javno žigosan od ženskih rok z najbolj sramotnimi ter nečastnimi udarci!

Po glasni odpovedi v kleti je odbrzela Veronika v stan. Ona sama in še par dekel je zmetalo Šuškovičevo obleko ter ropotijo na cesto in ga tudi s tem

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V pondeljek dne 15. aprila se je sedemletni Liziki, hčerki Franca Fekonja, želarja v Štajngrovi, pri šteditniku vnela obleka. Hudo ožgano je oče še isti dan spravil v mariborsko bolnico, kjer pa je hčerka že drugi dan umrla. — Zadnji petek smo pokopali enega izmed najstarejših naših faranov, prevžitkarja Jakoba Rojsa iz Oseka, ki je bil v 88. letu. Pa še imamo starejše ljudi: Angelo Marcuzzo na Drvanji in Jožefo Stajnko v Ločkem vrhu sta že v 90. letu starosti, 13 mož in žen pa imamo, ki so stari 80—87 let. — Naša banovinska cesta Sv. Benedikt—Lomanoše bo v dveh mesecih dovršena. Sedaj se tlaka zadnji del. Potrebni kamen je ves nalomljen na Policah in v Štajngrovi in ga vozniki pridno vozijo. Cesta bo res prvovrstna. Ko bo gotova, se začne živahna zveza našega kraja z Gornjo Radgono, saj bo za 7 km krajša od kovača v Oseku, od Sv. Benedikta samega pa za polovico od one preko Ivanjc. Seveda bo ves težki promet v bodoče porabil krajšo progo čez Sv. Benedikt.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Že od nekaj strani smo slišali in čitali o postavljanju evharističnih križev za letošnji kongres, toda nismo si mogli misliti, da bi ta svečanost utegnila biti tako ganljiva, kakor smo jo pri nas doživeli na Veliki petek zvečer. Čez dan so fantje postavili pri cerkvi 11 m visok križ, ki nosi podobo hostije s Srcem. Ko je minila večerna pobožnost v cerkvi in se je že docela znočilo, se je začela kakor žareča reka iz cerkve valiti rimska procesija z lučkami. Razvila se je mimo pokopališča po gmajni, pa nazaj k cerkvi, dokler ni bilo okrog križa celo morje luči. Po blagoslovu križa je spregovoril o križu in Evharistiji g. p. Marijan, minorit iz Ptuj; in ko je konečno vsa ta velika množica z dvignjenimi lučmi za govornikom vzklíkala prisego zvestobe sv. križu in se je oglasila pesem »Kraljevo znamenje«, tedaj pač nobeno srce ni moglo ostati hladno. Naj nam bo ta križ zares vsem življenja luč, ne-

beški ključ ter mogočen klicar na evharistični kongres!

Lokavec pri Zgornjem Cmureku. Tudi mi se enkrat malo oglasimo, čeravno nas ta kriza silno tlači. Posebno smo mi vinogradniški delavci najbolj prizadeti, ker hodimo delat v vinograde, ki so last Avstrijcev in ti so nam zdaj naenkrat odtegnili 3 Din pri dnevu. Kako naj si kupujemo hrano, obleko, orodje, ko ima vse to stalne cene? Pravijo, da ima vino dobro ceno, zakaj pa so dneвне plače manjše zdaj? — Imeli smo pri nas samo eno poroko.

Štrigova pri Ljutomeru. Mi smo kakor narava: zimski čas spimo, spomladi se pa zbuja v novo življenje in se začnemo gibati, če ravno so nekateri mislili, da nas več ni, da smo za vedno zaspali. Drugi so pa menda mislili, da se pri nas nič novega ne dogaja: češ, kjer je vse mrtvo, tam tudi ni nikakršnih novic. Toda naj širša javnost izve, da Štrigova še ni umrla, da tudi ne spi, pa da nekaj ima tudi neveselih novic, ki so se tekom meseca aprila zgodile in sicer: Umrl pri vojaki. Družino Novosel Blaža iz Trnovčaka je presenetila žalostna brzoglavna vest, da je njihov sin Štefan pri vojaki umrl. Za dne 1. aprila t. l. je bil pozvan na odsluženje kadrovskega roka, a je že dne 15. aprila v vojni bolnici v Beogradu umrl. Ko so dne 18. aprila starši dobili sporočilo o sinovi smrti, je že bilo prepozno, da bi se pogreba udeležili, ker je že dne 17. aprila bil pokopan. Rajni Štefek je bil vrl mladenič, zvest katoličan ter obenem član križarskega bratstva. Njegovi tovariši-križarji so v namen za njegovo srečno večnost na velikonočni pondeljek darovali sv. mašo in prejeli skupno sv. obhajilo. — Obesil se je. Na veliki četrtek se je obesil Zagorec Štefan, star 26 let, v Robadju (na Strmcu). Rojen je nekje v Podravini, pred tremi leti se je oženil z Babičevno (po domače Mrazovo) ter so skupno s starim Babičem stanovali v viničariji Golenko Avgusta iz Razkrižja na Strmcu. To Babičevno družino so tekom tega leta že dvakrat obiskale družinske žaloigre. Pred dvema mesecema se je njegova snaha, žena Alberta Babiča, iz samorilnega namena s svojo 2inpolletno hčerko utopila v Splitu, sedaj pa se je zet Zagorec obesil.

Kapela pri Slatina-Radencih. Zadnje čase imamo pri nas zelo slabo vreme. Ljudje jamajo jadikovati, kdaj bodo sadili krompir, koruzo in drugo. V prejšnjih toplih dneh je po naših hribih začelo lepo zeleneti, zdaj pa je postalo bolj hladno in zato rast počasneje napreduje. Krizo nam bolj poostruje dejstvo, da moramo kupovati semenski krompir, ker večina našega pridelka ni za sajenje. — Človeku je težko na svetu samemu biti. — To je spoznal tudi Kozmajer Leopold iz Kecjana, vrl gasilec in pevec, in si zbral nevesto Korošec Frančiško. Tudi drugi kandidati se že ponujajo, pa še ni nič gotovega Bog jim daj veliko sreče! — Gasilska četa kapelska priredi dne 26. majnika tombolo. Vsi od blizu in daleč so povabljeni! Na tombolo lahko pridete peš, tu zadenete moško in žensko kolo za povratek. Pa tudi za obleko bode preskrbljeni. Kdor bo prišel na tombolo, naj si prinese ali pripelje velik zaboj, ker si dva prašiča ne bode mogel nesti v naročju domov.

Moers-Meerbeck v Nemčiji. Zveza jugoslovanskih katoliških društev je sklenila na svoji seji dne 14. aprila, da naj vsak član in članica vsaj po 5 pfenigov prispevajo za evharistični kongres. Ravno tako pa tudi za spomenik pokojnemu kralju Aleksandru I. Predsednik je poročal, da se mu namerava postaviti živ spomenik v obliki bolnišnice za jetične, kar so vsi navzoči posebno odobraval. — Nekateri naše nasebine so se kar laskavo pohvalile glede obiska č. g. Oberžana in sv. misijona za Veliko noč, jim častitamo. Kakor smo zvedeli iz poročil, so imeli v Boer-Erle duhovne vaje. Kar 54 naših rojakov se jih je udeležilo, v Hambornu pa 99 tridnevni duhov. Tudi pri nas v Meerbecku nismo zaostali. En večer in eno jutro smo imeli pobožnost za nas, pa se je udeležilo kar preko 100 sv. zakramentov. Čas je bil prekratek. Drugo leto želimo imeti tudi duhovne vaje.

Živela abstinenca!

Napij se iz studenca,
živela abstinenca:

navodilo za 1. nedeljo v maju!

dejansko spodilo od hiše, v kateri je bil toliko let bog!

Nikdo ni prav videl, kedaj je Josip pobegnil s Pasaričevega imanja.

Še isti večer po najbolj odločnem nastopu Veronike z oskrbnikom se je vrnil gazda. Videl je Josipovo klozno kar zunaj na cesti in seveda vprašal, kaj se je zgodilo v njegovi odsotnosti.

Ko je čul od hlapca, kaj je učinila gazdarica, so ga zapustile moči, da je omahnil po koleslju, kakor bi ga bila lopnila kap. Kmalu si je opomogel. Prepaden in prevzet do drgetavosti je zapovedal, naj mu napreže sluga svežega in najboljšega konja. Zmotal se je z voza, sklonjeno odkrevsal v klet, odkoder ga ni bilo dolgo na spregled. Vidno postaran se je vrnil k hlevu, sedel na koleselj in oddrdal v smeri proti Zagrebu. Videl ga je oni večer samo konjar, ki mu je sporočil, da je moral na povelje gospodarice ostaviti Pasaričevo imanje šafer Josip Šuškovič.

Mogočni gazda Pasarič se ni vrnil nikdar več v Stenjevec. Vzela ga je noč po izgonu Šuškoviča. Nikdo ga ni več videl in ni znal povedati, kam je krenil z vso naglico na vozu in z najhitrejšim konjem.

Konjar je bil mnenja, da jo je ubral gazda za oskrbnikom, da pristreže njegov pobeg in ga privede nazaj. Sestanek z do nerazsodnosti osramočenim ter užaljenim Josipom mu ni uspel, sicer bi še ne bilo došlo do razkrinkanja tolovajske družbe v Stenjevcu.

Gazda ni pripeljal drugo jutro Šuškoviča, kakor so pričakovali vsi. Ni bilo na spregled ne enega in ne drugega celi naslednji dan in noč. Nobeden se ni vznemirjal radi izostanka. Sta pač kod popivala po Zagrebu. Prigovarjanje na povrat se je zavleklo po tako hudi žalitvi. V tem prepričanju so se zibali na Pasaričevem domu Veronika in služinčad.

Drugo predpoldne je dobil Stenjevec poset, kakoršnega se niso nadejali. Kar na lojtrskih vozeh se je pripeljala cela četa orožnikov z nasajenimi bajonetami. Že nekoliko pred vasjo je poskakala večina žandarjev z voz in obkolila z vso naglico Pasaričevo hišo. Ostali so se pripeljali v vas in šele tamkaj so zapustili vozove ter se razkropili po selu. Šestorica je potegnila z voza uklenjenega Šuškoviča ter zahtevala v imenu zakona, naj takoj odklenejo Pasaričevo klet in prinesejo krampe, motike ter sekire! (Dalje sledi.)

ljal, kajti bal se je, da bi kdo ne izvohal njegove skrivnosti. Samo dvorni mojster mu je pomagal. Neki dan sta oba použila neverjetno veliko te jedi. Vojvoda je začutil okrog polnoči silne bolečine. Zbal se je za kraljevo zdravje. Ukazal je, naj kralja zbude in mu sporoče, da je vojvoda vsled njegove jedi nevarno zbolel.

Kralj se je veselo začudil: »Kaj, da umira? Torej sem vendarle prav trdil, da je moj želodec boljši kakor njegov!«

Veliki mojster je pa med tem umrl.

Sirite

„Slov. gospodarja“

Vuzenica. Romarji k Devici Mariji na Kamnu pri Vuzenici se obveščajo, da se bo letos Kamenska nedelja obhajala radi volitev šele tretjo nedeljo po Veliki noči, to je dne 12. maja. Četrta na 10. uro bo prišla zaobljubljena procesija iz Mute, ob pol 10 bo tiha sv. maša, ob 10 pridiga in potem slovesna sv. maša. Častilci Matere božje prijazno vabljeni!

Sv. Ana v Slov. goricah. Markove procesije se je udeležilo veliko število odraslih in šolske mladine. Isti dan je bila v gostoljubni hiši posestnika Marka Rajšp v Ledineku lepa slovesnost. Domači g. župnik Konrad Šeško je posvetil družino in hišo presv. Srcu Jezusovemu ob navzočnosti bližnjih sorodnikov in sosedov. Veseli gostje so se spomnili tudi dijakov in so zbrali 132 Din za dijaško semenišče v Mariboru. Naj božje Srce bogato plača vsem dobrotnikom! Enako lepa slovesnost je bila na p. župnem Rajšpovem domu v nedeljo dne 30. oktobra 1927, ko je bil blagoslovljen nov, lep, veličasten križ, ki stoji tik ceste in priča, da biva tu veren slovenski rod.

Zreče. Dne 23. aprila se je za večno poslovil od nas Lojze Kubot, kmet v Slakovci. Rajni zapuščata ženo-vdovo in šest nepreskrbljenih otrok, ki je med njimi najstarejši 13 let star. Pokojni je dosegel starost 43 let. Bil je nad 15 let cerkveni pevec, trden katoliški mož in naročnik »Slovenskega gospodarja«. Njegovega pogreba se je udeležilo obilno ljudi. Doma so mu zapeli pevci iz Zreč »Spomladi vse se veseli«. Pogreb je vodil naš gospod župnik, ki se je ob odprtem grobu z lepimi besedami poslovil od rajnega; nato se mu je zapelo »Vigred se povrne«. Počivaj v miru v preranem grobu, dragi Lojze!

Prihova. Na Prihovi je segla smrt s svojo koščeno roko v župnišče in preselila 74 let staro gospodinjco v pokoj Franco Sušnik v boljše večnost. Rajna je bila rojena na Gozdu pri Kamniku in je 34 let zvesto in neumorno služila sedanjemu prihovskemu g. župniku Antonu Kocjančiču na raznih službenih mestih, najprej kot dekla, pozneje kot gospodinja. Naposled je opešala in bila v pokoju zadnjih šest let. Bila je pridna in zvesta, delala je neutrudljivo, tako da je bila steber vsega gospodarstva v župnišču. Molila pa je tudi več kot vsi drugi. Imenovali smo jo sploh: zlata Franca. Naj ji Bog obilno povrne njena dobra dela! Mir njeni pobožni duši! — Na Prihovi bota dne 6. maja obhajala zlato poroko Anton Pučnik, posestnik na Dobrovi št. 6, in njegova zvesta družica Terezija. O tej redki slovesnosti bomo poročali.

Črensovec. Kakor izgleda, bomo imeli pred koncem leta v naši fari do 200 naročnikov »Slovenskega gospodarja«. Naraslo je zopet število naročnikov »Slovenskega gospodarja« za 10, in sicer na Dolnji Bistrici za 6, na Gornji za 3 in 1 naročnika smo dobili v Trnju. Primerjajte sami katoliške časopise in se boste gotovo odločili za »Slovenskega gospodarja«. Naročniki, le pridobivajte nove naročnike, Bog Vam bo gotovo poplačal Vašo skrb za katoliški časopis. Skupno imamo sedaj v fari 160 naročnikov. — Na Gornji Bistrici so ukradli tatovi Vukovim vse kokoši. Revna, siromašna družina je zelo prizadeta in res so taki ljudje brez srca, ki niti pred tako revno hišo ne premislijo svojega vnebovpijočega dela. Da bi vsaj petelina pustili.

Sobota. V torek dne 23. aprila je bilo v Martinišču zborovanje naše mlade katoliške inteligence. Po daljši in stvarni debati je prišlo do soglasja. Akademiki-štrki, ki so popolnoma enakega mišljenja, so poslali zastopnike. Zbo-

rovanja se je udeležila večina naših bogoslovcev in več duhovnikov.

Lendava. Naša fara je podeljena g. Bakan Štefanu, dosedanjen u provizorju pri nas. Čestitamo in želimo gospodu obilo uspeha v eni izmed najtežjih župnij. — V soboto dne 27. aprila so pri nas vprizorili igralci Prosvetnega društva iz Črensovec lepo narodno igr »Mlinarjev Janez«.

Peter Rešetar rešetari.

Povsod nove ustave. Čitamo, da države Češka, Poljska, Bolgarska itd. dobivajo novo ustavo. Včasih smo bili vajeni, da smo hše za Velikonoč samo prepleskali, sedaj pa bo prišlo v navado, da jih bomo podrli in znova zidali. Tako je namreč z večnimi izpremembami državne ustave.

Italija za Avstrijo. Že dalje časa je opaziti, kako se Italija poteguje za Avstrijo. Njen glavni namen je, da zaščiti tudi v Avstriji pravice narodne manjšine. V Južnih Tirolah, kjer so Nemci pod Italijo, so v znak te visokogrudne zaščite darovali Nemci Italijanom precej velikonočnih pisank.

Danes meni, jutri obil! Svoj čas je to veljalo le za slučaj smrti, ker je tako zvonilo pri pogrebu. Sedaj pa je tako tudi v politiki. Na Bolgarskem smo videli te dni slučaj, da je sedanji notranji minister prejšnjega notranjega noter v ječo dal in da bo bodoči notranji minister sedanjega noter dal. Notranji ministri so namreč zato v vladi, da ljudi noter dajejo. Te dni bo izšel oglas: Kdo še želi biti bolgarski notranji minister?

Čista pasma. V Nemčiji so vpeljali čisto pasmo ne le pri živini, ampak tudi pri ljudeh. Listi poročajo, da ni bilo še nikdar toliko svinjarije med ljudmi kot sedaj, ko se je pojavila čista pasma.

Ne bodo več preiskovali ženinov. Bivši socialni minister Pucelj je vpeljal navado, da so zdravniki preiskovali ženina, če je za zakon. Sedaj je to odpravljeno. Pravijo, da to ni več potrebno, kakor tudi ni potrebno, da bi se preiskovali ljudje, kakšnega prepričanja so. Če bi se namreč še to vpeljalo, bi bilo preveč operiranih!

Tobak je pocenil. Mnogi so bili mnenja, da se je tobak pocenil zavoljo ubogih kadičev, pa se je zaradi bogatih kadičev, ker so se pocenile le najdražje vrste, ki jih mi še ne poznamo. Spoznali jih bomo morda sedaj.

Zakaj je Hodžerova lista razveljavljena? — Jugoslovanska narodna stranka, ki jo vodi g. Hodžera, je vložila listo kandidatov, ki pa ni bila potrjena. Vzrok je ta, ker je na listi tiskovna napaka v imenu stranke. Bilo je namreč napisano: Jugoslovanska nerodna stranka. V bodoče bo vodila svojo politiko pod tem novim naslovom.

Razpuščena organizacija. V Ljubljani je razpuščena organizacija »Sveta vojska« ter njen bivši vodja znani vođeni Janez Kalan še vedno ni prost. Bojijo se namreč, da bo ta organizacija tekom maja v članstvu ogromno narastla, ki bodo njeni pristaši, kljub temu, da ga bodo pili.

Koliko mraza zdrže živa bitja.

Marsikdo bi mislil, da v mrazu nekaj stopinj, torej pod zmrzliščem vode, ugasne vsako živalsko življenje. Opa-

zovanje živalstva v naravi in poskusi dokazujejo, da je to mnenje popolnoma napačno. Končno so znanstveniki dognali, da pač obstoja vročina, ki uniči vsako živo bitje, dočim še tako strašen mraz ne more uničiti vsega življenja v naravi. Ribe, žabe, polži in žuželke n. pr. morejo zamrzniti v vodi, ne da bi jim ta nezgoda kaj škodovala. Ko se razleti led, se namreč živali spet zbude iz nekakšnega ledenege spanja, ne da bi utrpele kako škodo. Seveda velja to le dotlej, dokler takim živalim ne zmrzne tudi notranjost telesa. V takem primeru namreč raztrgajo ledeni kristali, ki se tvorijo po žilah in tkivu, ves organizem, tako da vsako življenje ugasne. Ta smrtna meja je pri raznih živalih nizka in odvisi od množine raztopljene soli v krvi. Raztopina soli zmrzne namreč šele pri zelo hudem mrazu. Tako zmrzne kapljica človeške krvi šele pri 15 stopinjah pod ničlo v ledeno grudvico. Življenjska meja v mrazu so je pri mnogih živalih dala določiti; tako so ribe, zamrznjene v kosu leda pri 15 stopinjah p. ničlo, potem ko se je led raztopil, veselo zaplavale po vodi; če so pa led ohladili pri poskusu na 20 stopinj pod ničlo, ribe niso več oživele. Žabe zdrže 28 stopinj pod ničlo, pri 30 stopinjah pa zamrejo. Žuželke vzdrže še mnogo hujši mraz, nekatere bakterije pa prenesejo brez škode celo mraz tekočega zraka ali 190 stopinj pod ničlo. Ta prestrašni mraz, pri katerem se vtekočini celo plin helij, je le za dve stopinji manjši kot največji mraz, ki je sploh mogoč in kateri vlada v vsej vesemiru. Prav verjetno je, da nekatera najnižja bitja vzdrže celo ta mraz, tako da mraz ne more uničiti vsega življenja, čeprav v njem življenje nekako ugasne. Oživijo pa ta bitja zopet, ko mraz popusti. Dokaz za to domnevo bo mogoče prinesiti seveda šele takrat, ko se bo znanstvenikom posrečilo v laboratorijih doseči to najnižjo stopinjo mraza — 273 stop. pod ničlo.

Prva napitnica.

Francoz, ki je imel priliko obedovati na angleški križarki, poroča v »Excelsioru« o angleški zvestobi starim navadam. Prva zdravica pri uradnem kosilu velja vedno kralju. Ko so naličili šampanjec in je dvignil kapitan križarke čašo, je hotel Francoz vstati. A sosedje so ga potisnili nazaj v stol. lili šampanjec in je dvignil kapitan »Gentle mi, kralju na zdravje!« Vsi angleški častniki so obsedeli. Potem so pojasnili gostu to staro šego. Nekoč v dobi jadrnic so imele kajute tako nizek strop, da so morali piti častniki na kraljevo zdravje nizko sključeni, da ne bi treščili stoji z glavo v strop. Admiraliteta je uvidela, da je slična drža malo primerna svečanemu trenutku in predpisala mornarjem dvigati kraljevo čašo sede. Nekdanje fregate so že davno izumrle. Sedanje ladijske jedilnice so visoke in prostorne dvorane. A mornarji so ostali zvesti starini ter sedijo, ko dvigajo kraljevo čašo.

Ženski svet

Pelargonije.

Naše najbolj priljubljene in tudi najlepše cvetoče prijateljice so pelargonije. Njihovi škrlatasto rdeči cvetovi žare raz kmečka okna in ob njih rahlo rožni ter čisto beli. In spet drugje vidiš prekrasno angleško pelargonijo, ki se košati s svojo lepoto, ter bršljanke, ki se obešajo raz okna balkonov in teras.

Tako malo nege potrebujejo te rastline, da jih lahko goji vsaka gospodinja. Zlasti naše slovensko deklet ne sme pozabiti, da so njena okna ogledalo njene pridnosti, nežnosti in ljubezni.

Navadna pelargonija ni izbirčna. Dobro se počuti v nekoliko težji zemlji in ljubi vlago. Najlepše cvete v razmeroma majhnem loncu na zračnem in suhem prostoru. Spomladi je treba pelargonijo obrezati, zlasti velike, rogovilaste rastline. Na vsaki mladiki pusti le štiri do pet oces. Potem jih presadi, ko začne očesa poganjati. Če pa preje presajaš, jih obreži šele, ko so se dobro ukoreninile. Obrezovati in presajati ne smeš hkrati. Koreninice lahko nekoliko skrajšaš.

Prezimi pelargonijo v hladni sobi ali suhi kleti, kjer ne zmrzuje. Zalivaj jo po potrebi in pazi, da ne zmočiš listov in stebel. Ovene le odmrle dele odreži z ostrim nožem, prav tako tudi orumenele liste, pri katerih pusti spodnji del peclja, kateri itak pozneje sam odpade.

Pelargonije razmnožujemo s **potaknjenci** v poletnem času, od maja do septembra. Za potaknjence odreži čvrste in trdikaste, a ne vodene poganjke in jih posadi v lonec ali zabojček. Spodnje liste potaknjencem prirežeš. Če hočeš imeti lepo košato in ne rogovilasto rastlino, moraš že mlademu, dobro ukoreninjenemu potaknjencu odščititi vršček.

Angleška pelargonija (žlahtna, aleluja, stefanija) je dosti bolj občutljiva od navadne in še lepša. Ugaja ji lažja prst. Potaknjence napravi poleti, ko pelargonija odcvete. Če jo obrežeš spomladi, jo s tem uničiš. S ščipanjem vrščkov dobiš močne, košate rastline. — Pozimi jih imej na zmerno hladnem, svetlem in zračnem prostoru.

Bršljanka (viseča pelargonija) je tudi izredno lepa cvetica, ki napravi dolge poganjke z mnogimi cvetovi. Imeti pa hoče dosti sonca, močno zemljo (kompostno) in dosti vlage. Ko cvete, jo je dobro zaliti z razredčeno gnojnico iz kurjeka.

Razmnožiš jih tudi s potaknjenci, ki se v dveh do treh letih bujno razvijejo. Prezimi jih v hladnih, svetlih prostorih.

Z majhno pozornostjo in pridnostjo more vsaka vzgojiti te hvaležne cvetice v bujno okrasje svojega doma.

Vrt v maju.

Mesec cvetja je tu! Vendar nas veselje nad lepim cvetjem ne sme ovirati, da ne bi preprečili tudi rasti našega škodljivca — plevela. Treba bo že okopati zgodnje zelje, ohrovt in kolerabo, ki smo jih presadili iz toplih gredic. Kumare, buče, papriko in paradižnike pa presadi na prosto šele v drugi polovici maja, ker so te rastline občutljive za mraz.

Sejemo v maju kar na prosto kumare, jedilne buče, redkvico, pozni grah, peso, špinačo, pozno zelje in pozni ohrovt. Koncem me-

seca maja sejemo radič in endivijo. Za zgodnjo setev je rumena endivija, za jesensko in zimsko uporabo pa zelena. V maju posadimo tudi fižol.

Setve je treba pleti in razredčiti. Zatiranje plevela je za rast rastlin nujno potrebno. Ob deževju pa je dobro zalivati zelenjad z razredčeno gnojnico iz kurjeka.

Če se pojavijo bolhe, jih preženemo s škropljenjem tobačnega ekstrakta, ali pa s pepelom, ki ga posejemo po gredicah.

Na **cvetlične grede** posadimo letne cvetlice: astre, šeboje, cinije, nageljne in druge, ki jih presadimo iz zabojčkov ali iz toplih gred. Napravimo potaknjence od krizantem. Mačham, marjeticam, potočnicam pobremo seme in ga spravimo.

Če imamo slabotne in bolne sobne cvetlice, jih presadimo v izpraznjene tople grede ali na vrtno leho, da se na novo opomorejo. Če je sonce premočno, jih je treba zasenčiti.

Oleandre postavimo na sonce in jih izdatno in redno zalivamo. Vrtnice moramo ob hladnem vremenu čez noč pokriti z lahkimi cunjami ali s časopisnim papirjem.

Več zelenjadi in sadja!

Pri naši vsakdanji prehrani često pogrešimo. Ni dovolj, da se nasitimo in ni vseeno, kaj jemo.

Naše telo prehranjuje kri, od katere je odvisno naše zdravje. Kri pa nastaja iz jedi in bijače, ki jo uživamo. Iz tega sklepamo, da je nepravilna prehrana lahko vzrok mnogim boleznim.

Zelenjad vsebuje mnogo redilnih snovi: beljakovin, rudninskih snovi in vitaminov, kar v drugi hrani ne dobimo v zadostni meri. Te snovi so za razvoj našega organizma nujno potrebne, ker bi se brez njih ne mogel vsestransko razviti. Zaradi pomanjkanja nekaterih rudninskih snovi kri ne more odvajati škodljivih primesi, zlasti ogljikove kisline. Pomanjkanje apna pa povzroča mnoge kostne bolezni, posebno »angleško bolezen« (to je omehčanje kosti), slabo zobovje itd.

Ker uživamo preveč mesne hrane, krompirja in moke, sprejemamo s tem preveč beljakovin in škroba. S tem si pa skvarimo kri in posledica tega je slaba odpornost našega telesa proti raznim boleznim. Ker manjka taki hrani rudninskih snovi, moramo poiskati druge, ki nam da nadomestilo — **to je sadje in zelenjavo.**

Sadje uživajmo sveže. S kuhanjem in sušenjem se porazgubi mnogo redilnih snovi. V sadju je dosti sadnega sladkorja, ki je lahko prebavljiv in važen za prehrano.

Glavna jed pri kosilu naj bi bila zelenjad: ohrovt, zelje, solata, endivija, regrat, špinača, kopriva, rdeča pesa, koleraba, redkev. Najbolj priporočljiva od zelenjave je špinača, ki vsebuje največ rudninskih snovi in vitaminov. Vendar se je v naših kuhinjah zelo malo uporablja. Nekateri moti njen okus, to pa zaradi tega, ker so si ga pokvarili z napačno prehrano.

Špinačo pripravljajo gospodinjice tako, da jo skuhamo, sesekljam jo itd. To je precej zamudno in obenem manj koristno, kakor če jo pripravimo svežo. Špinačo kuhamo, če je že stara in lesnata. Veliko okusnejša je, če jo samo dušimo v surovem maslu ali masti. Obenem pa ohrani svoj okus in vse redilne snovi.

Prinašamo tudi nekaj navodil za pripravljanje špinače.

Kuhinja.

Nadna špinača.

Osnaži špinačo, jo operi in skuhaj v zavreli vodi. Čez nekaj minut jo odcedi in drobno seseklaj na deski. Na masti napravi svetlo prežganje, zreži nanj strok česnja in zelenega peteršilja. Stresi na to sesekljano špinačo, jo zalij z juho in osoli. Ko vre nekaj časa, pa prideni še žlico kisle smetane.

Prav tako se pripravi tudi **koprive**, ki so kot špinača izborna prikuha. Uporablaj mlade liste kopriv.

Bolj priporočljiv način pripravljanja špinače je sledeči:

Špinačo operi v več vodah. V kozici razgrej surovega masla ter opraži v njem malo čebule in moke. Potem prideni **cele surove špinačne liste** in jih duši pet minut. Špinačo osoli in ko se je tekočina izparila, dodaj še kislo smetano in jed je pripravljena.

Drugi način: Surovo špinačo na drobno seseklaj, preden jo daš dušiti. Narediš jo tudi lahko brez čebule in moke, samo z maslom in smetano. Soli potrebuje ta špinača zelo malo, ker jo ima sama dovolj v sebi.

Špinačna solata.

Špinačne liste brez pecljev dobro operi, ocedi in zreži na drobne rezance in jo zmešaj s solatno omako, ki jo pripraviš takole: vzemi pet rumenjakov od trdo kuhanih jajc in jih dobro pretlači skozi penovko. Prideni 5 do 6 žlic dobrega olja, sok ene do dveh limon in par zrn soli. Dobro zmešano vlij na solato.

Ta solata je izredno zdrava jed in ker jo jemo surovo, ne more izgubiti s kuhanjem nobene hranljive snovi.

Majriško vino.

Natrgaj precej velik šopek dišečih perl — valdmajstra — ter poreži cvetoče vršičke. Nane naliž dobrega belega vina in prideni sol in korja, da bo primerno sladko. Zreži neolupljeno pomarančo na rezine in jo namoči v vinu. To pokrij in pusti stati par ur, da se vino navzame duha dišeče perle. Nato ga odcedi v steklenico. Cvetlice ne smejo ostati v vinu predolgo, da ne postane grenko.

Potrpežljiva zakonska žena.

Svetovno nagrado potrpežljivosti in dobrohotnosti v zakonskem stanu bi zaslužila brezdvomno neka žena v severoameriškem mestu Čikago. Ta najtežje preizkušena ženska se je zglasila pred kratkem pri ločitvenem sodniku Eudolfu Desort. Prosila ga je, naj loči njen zakon z nasilnežem Johnom. Kot vzrok ločitve zakonskega življenja je navedla, da ji je ljubi John enkrat zlomil nos, dvakrat ji je razgrizel roko, trikrat ji je zlomil nogo, štirikrat ji je razrezal vrat, izbil ji je 5 zobov, in šestkrat jo je obdelal s kladivom. Našteti zakonski običaji so se zdeli tudi sodniku presurovi, vendar je skušal po naročilu postave, da poravna pred izrekom ločitve zakona. Prigovarjal je ženski, naj odpusti nasilnemu soprogu. Dobričina je res umaknila ločitveno tožbo in se je vrnila k ljubemu Johnu.

Poslednje vesti.

Oborožitev Nemcev na morju in njihove zahteve po kolonijah. Hitlerjeva vlada je odredila gradnjo 12 novih podmornic. Vsaka bo imela nad 1000 ton. Podmornice so Nemcem po versajski mirovni pogodbi prepovedane. Sploh se oborožuje Nemčija z izredno naglico na morju in bo stopila kmalu v London pred Angleže z zahtevo, da se ji vrnejo z mirovno pogodbo odvzete ji kolonije. Anglija in ostale velesile so v skrbeh radi nemškega oboroževanja na kopnem in na morju.

Ženini ne bodo rabili za bodoče zdravniškega spričevala. Po novi uredbi, katero objavljajo »Službene Novine« se ukinja člen 9. zakona o zatiranju spolnih bolezni, ki je določal, da se morajo ženini pred poroko podvreči zdravniški preiska-

vi in dokazati s spričevalom, da so zdravi. Ta zakon je izdelal ter parlamentu predložil g. Ivan Pucelj, ko je bil minister narodnega zdravja in socialne politike. Strokovnjaki so takoj, ko je bil zakon sprejet, izrazili svoje pomisleke proti nekaterim njegovim določbam, zlasti proti členu 9. Ko so zdravniki na svojem zborovanju v Zagrebu zavzeli svoje stališče proti temu členu, ga je vlada ukinila.

Novomašnik — četrti duhovnik iz ene družine.

Zadnjo nedeljo 28. aprila je pel v Ptuj v minoritski cerkvi novo sv. mašo g. Metod Rupar, minorit, ki je že četrti duhovnik iz nadvse vzgledne Ruparjeve družine v Ptuj. V Ruparjevi družini je bilo 15 otrok in jih živi 13, in sicer sedem fantov in šest deklet.

Franc je redovni brat pri lazaristih v Gradcu, Jožef je kaplan v Lučanah, tretji

sin je misijonar v Pekingju na Kitajskem, četrti sin Maks je misijonar pri lazaristih v Celju, peti sin Andrej je redovni brat pri kapucinih v Ptuj, šesti sin je zdravnik v Admontu.

Na dan nedeljske nove sv. maše je slavil oče Janez Rupar 70letni jubilej. Jubilant je rojen 28. aprila 1865 pri Sv. Andreju pri Škofji Loki in je služboval kot uradnik bolnic na Zgornjem Štajerskem in po prevratu je upravljal bolnico v Ptuj. Že nekaj let je vpokojen. Na predlog škofa dr. I. Tomažiča je odlikoval sv. oče Pij XI. jublanta z ozirom na njegovo vzgledno življenje, katoliško delovanje in posebno še pa radi res katoliške vzgoje svojih otrok z zaslužnim križcem in je podelil obitelji na dan nove sv. maše četrtega sina duhovnika apostolski blagoslov s popolnim odpustkom.

Presrečni rodbini Rupar naše častitke z željo, naj jo Bog tudi za naprej čuva, vodi in blagoslavlja!

CENJENIM DOPISNIKOM IN ČITATELJEM!

Prvi majnik je prost za tiskarniško osebje. Ker pade letos 1. maj na sredo, ko običajno izhaja »Gospodar«, smo zaključili list že v ponedeljek 29. aprila dopoldne in ga dali na pošto v torek 30. aprila. Na po 28. aprilu došle dopise in obvestila se nismo mogli ozirati.

Druga žrtev trčenja dveh kolesarjev. Med novicami poročamo, kako sta trčila usodepolno na Frankolovemu iz nasprotnih strani vozeča kolesarja Anton Sotler iz Radeč in 41letni brezposelni drvar Alojzij Pungartnik iz Ljubnice pri Velenju. Prvi je podlegel pretresu možganov v celjski bolnici, Pungartnik je umrl vsled poškodb 26. aprila v bolnici v Celju.

Divjaško maščevanje. Na Slivniškem Pohorju so vdrli neznanci v gospodarsko poslopje posestnika Janeža Dolšeka in so mu razbili iz maščevanja nov voz. Škoda znaša 3000 Din.

Obsodba. 25letni mesarski pomočnik Ivan Fingušt iz Gorice pri Račjem se je sprl 17. februarja s hlapcem Štefanom Žumrom. Fingušt je zabodel Žumra z nožem v trebuh in je zabodeni podlegel rani. Pred mariborskimi sodniki se je zagovarjal Fingušt 27. aprila s silobranom. Obsojen je bil na tri leta strogega zapora.

Z nožem v hrbtu v hrbtu so pripeljali v mariborsko bolnico Ivana Miložiča, hlapca iz Vel. Zimice pri Sv. Barbari v Slov. gor. Napadla sta ga dva neznanca in eden ga je zabodel tako hudo, da se je odlomila noževa klina pri ročaju in obtičala v rani.

Pevsko društvo »Maribor« je dobilo novo zastavo. Zadnjo nedeljo se je vršila v stolnici slovesna blagoslovitev nove zastave pevskega društva »Maribor«, katero je izvršil škof dr. I. Tomažič. Ob poldesetih dopoldne se je razvil v stolno cerkev slovesen sprevod zastav mariborskih kulturnih društev, ki so spremljale v sve-

ZARADI PRESELITVE TRGOVINE

vsemu blagu znižane cene, posebno pa: platno za rjuhe, široko 150 cm, po Din 11.—, 13.—, 15.—, 17.—, Crep de Chin, ostanki 1 m 18.—, od kosa 24.— Din, volneno damsko modno Din 15.—, 19.—, 24.—, 28.—. 493

KOLBEZEN FRANC, CELJE

manufaktura

konfekcija.

Nemški profesor Frid. Walther je hotel za velikonočne praznike prehoditi v posebnih vodnih čevljih morski kanal med Francijo in Angleško.

Po ruskih sovjetskih šolah poučujejo dečke o rabi orožja.

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

Dobro naj shrani beli mož totem mojega sina, je obenem tudi moj totem. In Veliki duh mu naj vse življenje pošilja sonce in veselje!»

Še enkrat so si podali roke in inženjer s svojo družino se je poslovil. Indijanca sta spet sedla na sveženj in stari je povedal:

»Dobri ljudje!»

»7 o dobri ljudje!» je pritrdil sin.

Te besede so bile edini izraz njunih čuvstev, ki jima ga je dovoljevala indijanska molčečnost.

Po indijanskih nazorih je opravil inženjer Buttler svojo zahvalo na zelo nežen in dostojen način. Seveda bi sam nikdar ne bil tako dobro pogodil indijanske rahločutnosti, premalo je poznal običaje rdečkarjev, najbrž bi jima bil ponudil denar in ju hudo razžalil. Old Firehand pa ga je poučil, kaj sme storiti in kako mora govoriti.

Vrnil se je v kajuto in pripovedoval, kako sta Indijanca sprejela darilo. Ko je omenil totem, mu je bilo videti, da darila ne zna prav ceniti.

»Ali veste, kaj je totem?» ga je vprašal Old Firehand.

»Vem. Znamenje je in rabi se, kakor pri nas na primer pečatni prstan. Totem je lahko narejen iz različnega blaga, navadno pa je kos usnja.»

»Vaša razlaga je le deloma pravilna! Totem sme imeti in podeliti le poglavar. Veliki Medved je poglavar, da pa ima že tudi Mali medved svoj totem, je dokaz, da se je proslavil s čini, ki so celò za Indijanca izredni.

Totemi so različni, kakršen je pač njihov namen. Eni služijo za nekako izkaznico, za potrdilo, kakor pri nas pečatni prstan, drugi, in tisti so za nas belokožce posebno važni, pa so priporočilo za tistega, ki tak totem dobi. In tako priporočilo je lahko več ali manj vredno, kakor se pač glasi.

Pokažite mi tisto usnje!»

Dekle mu ga je dalo, pozorno ga je ogledoval.

»Znate brati tista znamenja?» je vprašal Buttler.

»Znam!» je pokimal Old Firehand. »Živel sem mnogo med Indijanci in poznam njihova narečja in tudi njihove pisemske znake.

Tale totem je zelo dragocen, le redkokdaj bo podaril rdeči človek belemu tako važno priporočilo. Pisano je v jeziku rodu Tonkawa in se glasi v prevodu takole: »Njegova senca je moja senca in njegova kri je moja kri, moj starejši brat je.« In pod temi besedami je znamenje Malega medveda. Besedi »starejši brat« sta po nazorih Indijancev še častnejši ko »brat« sam.»

Vrnil je usnje dekletu in pridjal:

»Tale totem je priporočilo, ki ga tehtnejšega kar dobiti ne morete! Kdor bi lastniku tega totema storil kaj žalega, bi zapadel maščevanju Velikega in Malega medveda in vseh njunih prijateljev. Dobro ga shranite, da se ne zabriše rdeča barva znakov! Ne vemo še, kako zelo nam utegne koristiti! Saj bomo potovali globoko na zapad v divje kraje, kjer živijo prijatelji in zavezniki rodu Tonkawa. Od takegale koščeka usnja zavisi lahko življenje nas vseh!»

Parnik je plul mimo nekaterih manjših mest in izkrcal ljudi in tovore, novih potnikov pa ni bilo. Kapitan je dal razglasiti, da priplovejo krog druge ure po polnoči do Fort Gibsona. Potniki so legli spat, da bi bili ob dveh spet pokonci, ker je bilo verjetno, da v Fort Gibsonu do jutra ne bo miru. Old Firehand, Droll in Črni Tom so še bedeli in si pripovedovali svoje doživljaje.

Tom in teta Droll sta se že poznala, pa menda tudi ne preveč, Old Firehand pa je Drolla videl prvičkrat v življenju. Oba, Tom in Firehand, bi bila rada kaj več zvedela o Drollovih osebnih razmerah, pose-

bej še, po kaj potuje na zapad, pa čudaški mož je le mežikal s svojimi zvitiimi, veselimi očmi in se izognil takim vprašanjem s šaljivimi pripombami. In na koncu sta sicer vedela, da je Droll dober, celò slaven westman, izkušen lovec in silno zabaven, šaljiv človek, kaj da je pravzaprav in kaj počenja na zapadu, tega pa nista spravila iz njega.

»Povejte,« je dejal Old Firehand, »zakaj pa vam pravijo teta?»

Droll je živahno pomežiknil.

»Saj poznate navado zapada, da dajo vsakemu količkar znanemu westmanu ali lovcu bojno ime ali priimek po njegovi posebnosti. No — in jaz sem v svoji dolgi suknji res nekoliko ženski podoben in s to mojo suknjo je v skladu tudi moj visoki glas. Bil je čas, ko sem govoril z globokim basom, pa sem se nekoč strašno prehladil in od tistih dob imam tak prevpit glas. In ker mi je razen tega v navadi, da se prav po materinsko zavzamem za vsakega poštenega človeka, ki potrebuje pomoči, so mi iznašli ime teta Droll.»

»Pa Droll je vaše rodbinsko ime?»

»Seveda.»

Mož se je le nekoliko otajal in nemara bi bil še izdal, kdo je pravzaprav, da ni prišla družba gospodov, ki so bili siti kvartanja, pa še žejni. Prisegli so in zapletli westmane v pogovor.

Ko je Droll odhajal spat, je dejal Old Firehandu:

»Škoda! Marsikaj bi se bili še pomenili —. Pa jutri je še tudi dan!

Lahko noč in naglo spite! Po polnoči bo treba vstati!»

Pa zgodilo se je, da so morali vstati še pred polnočjo.

Jedilnica se je izpraznila, steward je ugasnil luči, tudi na krovu je bila tema, le na nosu in na krnu sta goreli predpisani luči. Pri prednji svetiljki je stala straža, ki je opazovala reko. Straža, krmar in službujoči častnik so bili edini ljudje na krovu, ki so še bedeli razen kurjačev in strojnika.

Tudi trampci so se delali, kot da spijo. Ležali so kar na golih deskah krova blizu line, ki je držala v medkrovje. Spali pa seveda niso, prežali so in čakali na ugodno priliko.

»Vraga —!« je klel cornel šepetaje. »Nisem pomislil, da bo stala straža na prednjem krovu —! Mož mi bo napoti —!«

»Nič preveč!« je pravil tovariš. »Tema je, niti ene zvezde ni na nebu. Mož ne bo videl sem do line. Razen tega ima oči uprte v svetlobni stožec na vodi, blešči se mu, posebno, če se obrne po temnem krovu.

Kedaj začnemo?»

»Tako. Na krovu ni nikogar razen častnika in tistega stražnika, potniki so vsi v kabinah. In opraviti moramo, preden prispemo v Fort Gibson.»

»Že imaš sveder?»

»Že. Zlezal bom sedajle v podladje. Zakašljaj, če bi kdo prišel! Upam, da te bom slišal.»

Porinil se je po temi k lini in stopil na prvo stopnico. Spodaj se ni nič genilo. Hitro je zdrknil v medkrovje in tipajoč iskal lino, ki je o njej pravil črnc, da drži v podladje. Našel jo je, se spustil po številnih stopnicah ter obstal v črni temi. Tipal se je od line v stran, zadel ob zaboje in ni mogel dalje. Posvetil si je z vžigalico.

Podladje je bilo za moža visoko, segalo je po vsej sredini ladje in čez vso njeno širino. Zaboji so ležali naokoli, svežnji in drugo tovarno blago.

Brž je premeril z očmi razdaljo do leve ladijske stene in vžigalica je ugasnila. Po temi se je pritipal do stene in nastavljal sveder nizko pri tleh. Rahlo je škrtal po lesovju pa kmalu zadel na nekaj trdega, na pločevino, ki je bil z njo obbit ladijski trup pod vodno črto. Prebiti ga je moral. Da bi priteklo čim več vode v podladje, je moral navrtati vsaj dve luknji. Zlezal je na skrajni konec podladja, navrtal še eno luknjo in zadel spet na pločevino.

(Dalje sledi.)

Najstarejši plug na svetu.

V nemškem mestu Hannover je predal te dni ravnatelj muzeja občemu vpogledu najstarejši plug iz l. 3400 pr. Kr. Plug je star sedaj 5000 let. Pred leti so zadeli na plug v okrožju Aurich v Nemčiji, ko so rezali šoto, v kateri se je skrival. Tisočletja so plug povsem že razjedla, pa vendar je uspelo po parletnem trudu, da so ga spravili v posebno stekleno omaro, in si ga lahko vsakdo ogleda.

Kralj spokornik.

V Rimu je prebival v svoji hiši iz Afganistana v osrednji Aziji pred leti izgnani kralj Amanullah. Te dni je zapustil ekskralj v romarski obleki Rim in se je podal v mohamedanski Rim v Mekko v Arabiji. Naenkratno spreobrnjenje bivšega kralja k strogim predpisom islama se zdi čudno celemu svetu. Eden glavnih vzrokov, da je moral Amanullah zapustiti kraljevi prestol svojih prednikov, je bil ta, ker je hotel uvesti v svoje kraljestvo evropske novotarije, nad katerimi so se spotikali strogoverni mohamedani.

Tudi on bi rad.

Peterček: Mama, zakaj pa hodiš vedno na trajne kodre?

Mati: Zato, ker mi potem 6 tednov ni treba, da bi si jih kodrala.

Peterček: In ne bi bilo mogoče, da bi si dal tudi jaz vrat trajno umiti?

Bahač.

Janez Ničprida je posedoval ogromno zapuščino dveh tet in treh stricev. Obišče ga Jurij Ustnik, in med njima se razvije ta-le pogovor:

— Tako, ti si sedaj milijonar. Čestitam ti, čestitam!

— Res je — pravi Ničprida — in pomisli še to: začel sem čisto brez pare v žepu,

tišče še zavito novo tovarišico. K sklepni svetoletni pobožnosti in k slavnostni blagoslovitvi je imel primeren nagovor g. kanonik dr. I. Žagar. Po nagovoru je razvila novo zastavo botra gospa dr. Angela Juvanova in slovesen blagoslov je izvršil g. škof dr. I. Tomažič, ki je društvu čestital in izrazil posebno veselje, ker si je izbralo kot prvo na zastavo podobo svetniškega Slomškega. Končal je z željo, naj društvo nadaljuje svoje delovanje v Slomškovem duhu. Po blagoslovitvi je odslužil slovesno sv. mašo g. stolni prošt dr. M. Vraber. Pri službi božji je pelo društvo »Maribor« pod vodstvom g. stolnega kapelnika Gašpariča in ob spremljevanju vojaške godbe. Po končani slovesnosti se je razvil spreved pred škofijo, kjer so se zastopniki društva »Maribor« še enkrat zahvalili škofu za blagoslov, dobrotnikom in številnim udeležencem.

Razbor pri Slovenjgradcu. Tudi Razborčani se v verskem in v prosvetnem oziru gibljemo. Naš gospod župnik je povabil dekleta na prvi sestanek za ustanovitev prepotrebne Marijine družbe. Odzvalo se je mnogo deklet, ki hočejo ostati poštene in zveste Marijine hčere. — Dne 24. aprila je priredilo Katoliško izobraževalno društvo igro »Razvalina življenja« v treh dejanjih. Pred predstavo je zapel cerkveni pevski zbor par krasnih pesmic. Igralci so se dobro odrezali. Opazili pa smo, da je med gledalci manjkalo precej takih, ki hočejo veljati za napredne in izobražene, pa rajši nalagajo svoj denar v gostilno kot v prosveto. — Naša mladina se trudi iz vneme za dobro reč. Razborčani, podpirajmo stremenje naših mladih! Sebičnost, nasprotovanje in nesloga vsepovsod samo škoduje. Z združenimi močmi za izobrazbo in napredek našega ljudstva!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Izginila so zimska okna s šolskih sob že v začetku marca, otroke pa je zeblo. — Dne 11. aprila nas je zapustil dosednji organist g. Franc Pivko s svojo družino ter odšel v svoj rojstni kraj v Črno na Koroško. Šest let je deloval med nami; zlasti se je izkazal za prav dobrega pevovodja in igralca na odru. Bil je večš tamburanja, poučeval je brezplačno ter veliko storil za napredek šentjakobskih fantov. Hvala mu!

Za gospodarska dela se rabi hlapca. Gostilna Kovačič, Sv. Peter pri Mariboru. 495

Močno, 8 let staro kobilu z 10 mesecev starim zrehom prodaja: Šepec, Maribor, Grajski trg 2. 494

Izšlo so: Blaž Mavrellove Camarske pesmi po koroških ženitovanjskih običajih. Dobijo se pri: Hinko Saxu v Mariboru. 493

Mostin esenca za izdelovanje dobre in zdrave domače pijače priporoča drogerija Kanc-Wolfram, Maribor, Gosposka ulica 33. 405

Prodaja dva čevljarska šivalna stroja. Laporje št. 33. 489

Kupim proti takojšnjemu plačilu ajdo, koruzo, ječmen. L. Fišinger (mlin), Brezno. 488

Cepljene trte še zaloga. Trtnica Grabar, pošta Juršinci pri Ptuj. 487

Harmonij, dobro ohranjen, 5 registrov, poceni na prodaj. Naslov v upravi lista. 486

Učenca z meščansko šolo, poštenega in zanesljivega, sprejemem v trgovino mešanega blaga. Franc Medik, Velika Nedelja. 492

Posnemalnice, brzoparilnice na obročna odplačila pri »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25. Sprejememo potnike! 386

Poslušajte!

Vzorci popolnoma novega spomladanskega in letnega blaga za moške in ženske obleke in razne druge manufakture so pravkar izgotovljeni. Pišite še danes na Trgovski dom Stermecki, nakar jih takoj brezplačno prejmete. Cene vsemu blagu močno znižane, izbira pa ogromna. Prepričajte se!

TRGOVSKI · DOM
Stermecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

Celje št. 24.

Prodaja travnik v Sv. Marjeti ob Pes. Vpraša se v gostilni Kirbiš, Marib., Vetrinjska. 496

Prodaja plemen. bika Mairjadvorske pasme. Cilenšek Jurij, Zg. Sv. Kungota. 497

ŠIRITE „NEDELJO“!

Vinogradniki in sadjarji!

Najuspešnejše sredstvo za zatiranje trsnih, sadnih in vrtnih škodljivcev je 225

žveplova apnena brozga znamka „Zvezda“

Cene za 20% znižane! — Dobi se v priznani najboljši kakovosti pri tvrdki Anton Jurca naslednik

MILKO SENČAR, PTUJ.

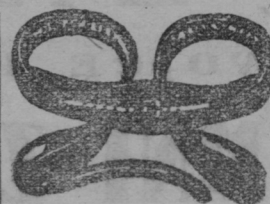
Uporabna navodila na razpolago.

Viničar z najmanj 2 moškimi in 3 ženskimi delovnimi močmi se sprejme za vinograd v Brestrnici pri Mariboru. Vpraša se pri g. Nassimbeni, Maribor, Vrtna ulica 12. 484

Sprejemem offerja z 2 delovnimi močmi za kmetijsko delo. Rošpohdvor, Rošpoh pri Mariboru. 491

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah daje svojo gostilno s 1. junijem v najem. Pogoji se izvedo pri načelstvu ob torkih in petkih predpoldne do 12. maja. 490

Hranilne knjižice vseh hranilnic in bank prodaje najboljše potom Bančno-kom. zavoda v Mariboru, Aleksandrova cesta 40. Za odgovor 3 Din znamk. 485

Ustanovljena leta 1904.
Točna in solidna postrežba.

Kilne pase

trebušne obveze proti višjim trehuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumijevе nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgoršek-a nasl.

Fran Bela, bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7
Pismena naročila se izvršujejo točno ter pošiljajo po povzetju. 183

Slovensko pevsko društvo „Maribor“

1925 - 1935

V KORIST SPOMENIKA

PO POKOJNEM VITEŠKEM KRALJU ALEKSANDRU I., ZJEDINITELJU

SREDA
8. MAJ A O L J K I
OB 20. URI
DVRANA
U N I O N T E D E U M
VSTOPNINA
KONCERTNA

PREDPRODAJA:
CIRILOVA KNJIGARNA
ALEKSANDROVA C. 6
HÖFER, ULICA 10. OKT.

P. H. SATTNER:
M E S I J A
J. F. HÄNDEL:
ARIJA ZA ALT IZ 2. DELA
A. DVOŘAK:
T E D E U M
DIRIGENT:
JANEZ EV. GAŠPARIČ
SOLISTI:
PAVLA LOVŠETOVA, SOPRAN
FRANJA BERNOT-GOLOBOVA, ALT
MARIJAN RUS, BAS
ORKESTER GLASBENE MATICE IN VOJAŠKE GODBE
ZBOR SLOV. PEVSKEGA DRUŠTVA »MARIBOR«

Manufakturna trgovina Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5, Vam nudi v veliki izbiri, novih vzorcev in po ponovno znižanih cenah vsakovrstno tekstilno blago za lepe in trpežne obleke, belo blago za sv. birmo, svilene rute, gotove moške in dečje obleke znamke »Pimar« itd. Radi pomanjkanja izloži svo-boden ogled za'oge in cen. 369

Preden bodete kupili pomladansko blago, si oglejte bogato izbiro vseh vrst blaga po zelo znižanih cenah v trgovini Josip Tušak, Sv. Anton v Slov. gor'cah. 396

Tudi birmancu privoščite dobro uro od urarja I. Jana, Maribor, Grajski trg.

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna rapošiljatev. Drogerija Ivan Pečar, Maribor, Gosposka ulica 11. 439

Mizarji pozor!

Okras za mrtvaške rakve, tapete, prte, zglat-nike itd. nudi najugodnejše galanterijska trgovina Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska 26.

Trpežne nogavice

za male od Din 3. naprej
za velike od Din 6.— naprej nudi 452

C. Büdefeldt, Maribor

Oglasujte v „Sl. gospodarju“!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R Z A V A R U J E

S E B E, S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.